

GORENJE

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer
in stane za Kranj 4 K., po pošti za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Mesečna priloga
„Slovenski Tehnik“

Inserati se računajo za celo stran 50 K., za pol strani 30 K., za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska eukrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Politični del. ■ ■ ■

□ □ □ □

Organizirajmo se!

Vsaka stranka, ki nastopa na političnem bojišču, skuša poraziti svojega protivnika z močjo svojih idej — narodno-političnih, posvetnih in gospodarskih. Ako hoče stranka globoko pognati korenine ter si priboriti življensko silo, morajo odgovarjati njene ideje duševnim in telesnim potrebam ljudstva. Toda vsaka — še tako lepa ideja ostane le ideja brez mesa in krvi, ako ne poznaš ali ne izbereš pravega sredstva, da praktično uveljaviš svojo misel. Zato imajo sredstva za uveljavljanje idej isto vrednost, kakor ideje same.

Najboljše, da ne rečem edino sredstvo za uveljavljanje idej je močna organizacija. Le organizirano delo ima upanje, da doseže velike uspehe. Kdor bi o tem dvomil, tega pouče zadnje volitve. To opazamo zlasti pri socijalni demokraciji, ki je dosegla svoje ogromne uspehe z večletnim organiziranim delom. Najveselejši pojav za nas Slovence pa je v tem oziru Narodna stranka na Štajerskem, ki je takoj ob svojem prvem nastopu v najkrajšem času dosegla tolike uspehe kakor še nobena stranka, odkar imamo ustavo.

Kje tiče vzroki? Samooosebi umevno je, da odgovarjajo ideje, ki so si pridobile v najkrajšem času do 15.000 iskrenih pristašev med štajerskimi slovenskimi volilci, duševnim in telesnim potrebam štajerskih Slovencev. O tem predmetu obširneje razpravljati, ne more biti tukaj naš namen; opozarjamo samo na brošuro „Štajerski Slovenci, kaj

hočemo“, kjer so natanko obrazložene načelne ideje Narodne stranke, ki naj bi jih pač do dobra proučil vsak zaveden Slovenec.

Največje važnosti za narodno stranko je dejstvo, da njene ideje niso ostale samo na papirju, ampak da so prodrle in še prodirajo potom premišljene organizacije (centralnega odbora, okrajnih, krajnih odborov, eksekutivnega odbora) v široke mase ljudstva. Narodna stranka se ne zanaša le na inteligenco, ker ta itak mora biti napredna, ampak stranka skuša pritegniti pred vsem široke plasti ljudstva: kmeta, obrtnika, trgovca, delavca — celokupni narod. Proti temu je grešila pri nas liberalna stranka, proti temu so grešili Mladočehi, ki so izgubili tekot let stik s narodom, brigajoč se le za politiko na Dunaju, kar se je pri zadnjih volitvah krvavo maščevalo. Štajerska narodna stranka pa je organizirala podrobno izobraževalno in gospodarsko delo; ko se zdaj po vrnitvi z volilnega bojišča organizacija spopolni in zaključi, se zanesejo plemenite ideje po krajnih odborih tudi v najpriprostejšo gorsko vas. Računajoč z dejstvom, da omikan narod ne izgine in je obenem napreden, širi narodna stranka po časopisu, ljudskih knjižnicah, izobraževalnih društvih, shodih izobrazbo med ljudstvom. Opušča se pa načeloma brezploden osebni boj, ki obstoji v tem, da dokazuješ nasprotniku njegovo ničvrednost in podlost.

Istotako je stranka organizirala tudi delo za gospodarski napredek ljudstva, dobro vedoč, da dandanes more upati na uspeh le stranka, ki izvršuje delekosežni gospodarsko-socijalni program. Krajni in okrajni odbori skrbno proučujejo gospodarske razmere in potrebe svojega okoliša,

da potem centralni odbor na podlagi temeljitih študij lahko ukrene, kar je za posamezne kraje potrebno in koristno. Konkurenčnih strankarskih gospodarskih podjetij stranka načeloma ne sruje, ker je prepričana, da bi ta boj le slabil naš narod. Snujejo se le take naprave, ki pospešujejo občno dobrobit brez ozira na stranko. Na pozitivne uspehe kažoč si hoče stranka pridobivati novih pristašev. Za slučaj pa, da se nasprotniki ne ravna po tem pravilu, je Narodna stranka tudi popolnoma pripravljena.

Narodna stranka deluje tedaj pozitivno na prosvetnem in gospodarskem polju v prid vseh ne z namenom, da doseže samo trenutne uspehe pri kakih volitvah, ampak z namenom, da zanese napredne ideje v najširše mase ljudstva. Boj hoče pa Narodna stranka izvajati le na politično-prosvetnem polju v popolnem nasprotju z našimi klerikalci.

Tudi pri nas na Kranjskem je skrajni čas, da se razširijo napredne misli. Sveta dolžnost poklicanih mož je, da organizirajo vse napredne elemente; kajti šele potem je mogoče začeti s prepotrebim in edino vspešnim podrobnim delom na polju izobrazbe in gospodarskem polju. Potem se najdejo povsod delavci, ki bodo — brez osebne nevarnosti, ker jim bo organizacija nudila zaščito — krčili pot napredni misli tudi v najnepristopnejše kraje. Dokler se pa to ne zgodi, nima nihče pravice, da očita drugim politično nedelavnost.

In sedaj?

Zadnje državnozborske volitve so nam pokazale jasno, da so se bridko varali oni, ki so mislili,

PODLISTEK.

France Prešeren v spisih Janeza Trdina.

Ob priliki velike narodne slavnosti v Kranju na korist Prešernovi koči na Stolu.

O Francetu Prešernu imamo lepo število spisov, krajših in daljših, manj pomembnih in temeljitih, pravičnih in krivičnih. Ta spis nam podaja sliko njegovega življenja, drugi nam ocenjuje njegovo pesniško delovanje, tretji nam riše dobo in družbo, v kateri je živel, četrti nam nudi zanimive drobtinice o Prešernu človeku, v petem se skuša pojasniti postanek in pomen posameznih njegovih pesmotvorov. Pretežna večina teh spisov ocenjuje Prešerna, njegovo življenje in pesniško stvarjanje s pravičnega stališča; v marsikaterem članku pa se vendar dela Prešernu krivica, izreka se v njem strankarska, neutemeljena sodba kot človeku, nepravilno se razlagajo njegove pesnitve, da, podtikajo se mu celo slabi nameni.

Izmed vseh člankov pa, ki se bavijo s Prešernom, se nam zde najlepši oni, katere je napisal znameniti naš pisatelj Janez Trdina. Tukaj govori o Prešernu mož, ki ga je osebno poznal, ki je živel neposredno za Prešernovo dobo, ki je gojil do njega tisto spoštovanje in tisto ljubezen, katero je Prešernu za vedno dolžan izkazovati

naš narod. Zato so pa Trdinove črtice o Prešernu tako ljubke, da jih človek zopet in zopet rad vzame v roke in bere.

V svojem životopisu*) pripoveduje Trdina, kako je Prešerna spoznal in tudi ž njim govoril. Tozadevni odlomek se glasi:

„Po končani drugi šoli smo šli jaz in še trije drugi součenci skupaj na počitnice. Korakali smo med jagnjedi po Dunajski cesti proti Jezici, kar me ustavi tovariš Pečar in veli: „Ti, pogledaj ga, no! Tale človek, ki gre pred nami, je tisti nori doktor Prešeren!“ Jaz ga zavrnem srdito: „Nor si ti, ne pa Prešeren. Ložar pravi, da je on najbolj prebrisan, kar je ljudi v Ljubljani in na vsem Kranjskem.“ Po teh besedah stečem naprej, da bi videl Prešerna v obraz. Na sebi je imel frak, na glavi pa cilinder. Ko sem bil že kakih dvajset korakov pred njim, se ustavim, obrnem in vprem vanj oči. Gledal sem ga verno in strmo, kakor kako čudo. On to zapazi in veli: „Fant, kaj me tako gledaš, kakor da bi me hotel kupiti?“ Jaz povesim oči in velim bojazljivo: „Naj ne zamerijo, jaz bi jih bil tako rad poznal.“ „I zakaj pa?“ Jaz: „Zato, ker so zložili že tako lepe pesmi.“ Prešeren: „Kakšne pesmi?“ Jaz: „Nebeško procesijo, nuno in kanarčka in še veliko drugih, ki mi jih je dal Ložar, da jih prepišem. Nekatere sem se naučil iz glave.“ Pre-

šeren: „Ali res? No, povej katero!“ Jaz: „Ali nuno in kanarčka?“ Prešeren: „Le, če hočeš.“ Jaz: „Vesela spomlad se zbudila je spet, moj tiček, preljubi kanarček itd.“ Govoril sem hitro, da je kar beseda pobijala besedo. Ko sem mu oddrdral vso pesem, me je jel izpraševati, kdo sem in kam sem se namenil. Povedal sem mu svoje ime in da gremo na počitnice domov jaz in tile trije, ki so se nama med pomenkom pridružili. Pogovarjali smo se še dlje časa. Prešeren nas je kaj lepo spominjal, naj se pr'dno učimo, naj beremo razen šolskih tudi druge knjige in ne le nemške, ampak tudi slovenske, in naj hodimo pogostoma v muzej. V njem naj si ogledamo vsako reč natančno, ne pa da bi dirjali kakor kozli iz ene sobe v drugo. Ko smo prišli do prve hiše, je bila krčma, voščil nam je srečen pot in je šel noter. Mi smo bili vsi veseli, da se je hotel tako imeniten mož z nami pogovarjati. Pečar pa je dejal: „Jaz bom povedal babi, svoji gospodinji, da je lažnivka.“

Na istem mestu omenja Trdina, da je imel Prešeren celo med duhovščino nekaj pravih in blagih prijateljev; ti so bili: pater Benvenat, Blaž Potočnik, Matej Ravnika, Poženčan in novonemški prošt Arko. Seveda večina duhovnikov Prešerna ni marala in je smatrala njegove pesmi za same kvante, kar dokazuje, da jih ni dobro poznala. Posvetni rodoljubi so Prešerna vse drugače sodili in cenili. Vsem je bil pesnik po mi-

*) „Ljubljanski Zvon“ I. 1905, št. 588 in nasl. Op. pis.

da bodo iz Avstrije napravili črno, nazadnjaško državo, ker število protiklerikalnih poslancev znaša več nego polovico vseh zastopnikov. Dalje smo pa tudi videli, da so le one stranke dosegle velike uspehe, ki so z vstrajnim delom in trdno organizacijo si že poprej pripravile tla za volitve. Razne meščanske in druge narodne stranke so izgubile veliko svojih mandatov, ker niso dosti zgodaj spoznale položaja, ki ga jim prinese volilna reforma, in si niso v širjih slojih znale pridobiti svojo zaslombo. Manjkalo je dela, pomanjkljiva je bila organizacija.

To smo posebno tudi občudili na Kranjskem, kjer so na deželi z lahkoto prodrli klerikalni kandidati. In vendar je naš slovenski kmet v srcu vse drugo nego klerikalen. To se je pokazalo z vso očitnostjo na Štajerskem, kjer si je pravkar ustanovljena »narodna stranka« pridobila takih uspehov, da se moramo naravnost čuditi. Na Štajerskem se je delalo, in sicer previdno in vstrajno delalo, na Kranjskem se je dolgo spalo, le neposredno pred volitvami se je napravilo nekaj shodov brez pravega programa, brez podrobnega dela po občinah, vaseh in pri posameznikih.

In vendar se je oddalo na Kranjskem nad eno četrtno neklerikalnih glasov. To je ysekako veselo znamenje, in nam daje upanje, da je zadnja volitev prinesla zadnjo večjo zmago kranjskim klerikalcem.

Toda pričeti je treba takoj z delom, s sistematičnim delom, posebno med našim kmetiskim ljudstvom, ker, da se meščanstvo in delavstvo nikdar ne bo dalo vjeti v klerikalne zanjke, to so volitve na kranjskih mestih in industrijskih krajih menda dokazale dovolj jasno.

Na Gorenjskem moramo takoj pričeti s snovanjem politično neodvisne kmetске stranke, ki naj bi imela podružnice v vseh sosednjih okrajih ali pa tudi v večjih občinah.

V radovljiskem okraju je pričetek storjen. Upamo, da se v kratkem ustanovi v radovljjski in blejski okolici politično kmetско društvo, kakor se je ustanovilo za zgornjo savsko dolino. Seveda bo treba delavnega osrednjega vodstva, da posamezne podružnice ne zaspe. Z agitacijo od okraja do okraja, od občine do občine, od vasi do vasi, od sosedu do sosedu se bode že pripravilo tla za bodočo deželnozborsko volitev, da se ne bo zgodilo, kakor sedaj v kranjskem okraju, ko ljudje še zadnji dan niso vedeli, koga naj volijo in kak program ima kandidat. Neodvisno kmetско gibanje se mora razširiti tudi na kranjski okraj, na Kamnik in v ljubljansko okolico.

Skoro v vsaki občini se najde nekoliko naprednih, izobraženih mož, ki vodijo lahko agitacijo v svojem kraju, zlasti bi pa želeli, da učiteljstvo stopi malo ven iz zatišja, v katerem se je skrivalo ob času zadnjih volitev.

Sijajni uspehi na Štajerskem so v prvi vrsti zasluga delavnega ondodnega učiteljstva. Ali bi se

na Kranjskem ne moglo goditi tudi tako? Oti klerikalni zmaj, ki je spuščal svoj strupeni plamen iz Suštersčevih ust, je pri zadnjih volitvah bil pobit: vsak napad na moderno šolo je v novem državnem zboru nemogoč, čemu se torej obotavljati!

Na delo vi vsi, ki imate zmožnost in priliko in ki živite med našim kmetiskim ljudstvom!

Izid državnozborskih volitev.

III.

4. volilni okraj Radovljica - Tržič - Kranjska gora.

Pogačnik - dr. Dermota - Čop.

	oddan	gl.	Pogačnik	Čop	Dr. Dermota	Čop	gl.	Nevelj	gl.
Jesenica . . .	349	186	82	80	1	6			
Sava . . .	432	306	18	105	3	90			
Koroška Bela . .	399	266	26	107	—	11			
Kranjska gora . .	241	164	11	66	—	6			
Dovje . . .	188	108	5	75	—	2			
Rateče . . .	165	109	45	10	1	—			
Bela peč . . .	123	43	—	80	—	22			
Breznica . . .	210	156	45	9	—	—			
Bistrica . . .	327	311	12	3	1	—			
Gorje . . .	458	435	8	14	1	3			
Kropa . . .	131	121	5	5	—	2			
Lancovo . . .	109	207	2	—	—	—			
Lesce . . .	90	49	18	21	2	6			
Srednja vas . . .	379	378	1	—	—	15			
Mošnje . . .	257	227	27	3	—	1			
Ovsiše . . .	171	156	5	10	—	—			
Radovljica . . .	110	30	68	9	3	4			
Ribno . . .	139	135	3	1	—	2			
Kamna gorica . .	113	110	3	—	—	—			
Bled . . .	209	111	48	50	—	—			
Begunje . . .	96	70	19	2	5	4			
Predtrg . . .	43	10	16	16	1	3			
Sv. Ana . . .	53	23	30	—	—	1			
Kovor . . .	110	104	3	2	—	1			
Sv. Katarina . . .	137	134	—	—	—	3			
Križi . . .	158	136	13	9	—	—			
Tržič . . .	292	127	49	114	1	—			
	5489	4112	562	791	19	181			

V Kranju, dne 1. junija.

Masaryk o političnem položaju. Novoizvoljeni državni poslanec, voditelj napredne stranke dr. Masaryk se je izjavil o političnem položaju sledeče: Razpad mladočeske stranke sem že pred leti konstatiral in pričakoval in pripisoval sem ta pojav dejstvu, da se je v stranki mogočno razrastle nekak »poslanski birokratizem«. Ta stranka se je omejevala le na politično delo v parlamentu in pri tem ji je ušel kontakt z notranjim kulturnim razvojem našega naroda. Sicer pa kaže razpad drugih, pred vsem nemških in zlasti še češko-nemške liberalne stranke analogijo. — Narodno prasanje z nove zbornice ne bode odstavljeno, ne le zato, ker bodo naše stranke iz partikularističnih nagibov gojile nacionalizem se nadalje, temveč tudi zategadelj, ker imamo posebno Čehi mnogo opravičenih in utemeljenih narodnih postulatov, za kojih uresničenje se moramo potezati. — Napačno je postavljati socialne demokrate kot protinarodne, kar je razvidno tudi iz njih programa. Sicer pa je jezikovno vprašanje specijelno za narodne manjšine tudi gospodarsko in socialno vprašanje. — Jaz in dr. Drtina sva izjavila svojim volilem, da vstopiva v skupni

klub. Ta klub je skupen klub, a ne skupen program. Če je za napredne in svobodomiselné poslance skupno delo z izraženimi konservativci in klerikalci možno, nočem natančneje preiskovati. Dvomim, da je to možno, in mislim, da goji tudi mnogo mladočeskih in agrarnih poslancev enake dvome. — Moja parlamentarna želja je, da se osnuje med klerikalci in socialnimi demokrati demokratska, socialno-reformna, napredna stranka delavcev. Novi parlament bo delaven, če se nadomesti dosedanj, t. zv. konstitucionalizem s parlamentarizmom. Če se to ne zgodi, splošna volilna pravica ne bo mnogo koristila.

Pruski policijski sistem. Pruska policija je že od nekdaj na slabem glasu, da kaže v kršenju gostoljublja občudovanja vredno gorečnost. — Minuli teden se je nadrvalo več kriminalnih uradnikov v rusko čitalnico v Berlinu in odvedlo 35 ljudi, ponajveč dijakov in žensk v zapor, ne da bi se na izrečno zahtevo legitimirali. Vsak, kdor ni imel slučajno legitimacije v rokah, je moral ob azistenci policije na policijsko ravateljstvo. Postopali so skrajno impertinentno. Zaplenili so več knjig nedolžne vsebine in jih odnesli seboj, ne da bi izgotovili kako pobotnico. Čitalnico so zapustili, zatem ko so vse preobrnlili, nezaklenjeno. — Kot vzrok aretacije navaja policija sum, da so ruski dijaki v tesni zvezi z berlinskimi anarhisti.

Stolipin o kmečkem vprašanju. Kakor svoj čas Goremjkin, toda z večjim taktom je minuli teden razvil Stolipin v dumi svoje nazore o rešitvi kmečkega vprašanja. Najprvo se je pečal z agrarnim programom levičarskih strank in kadetov. Podržavljenje vse zemlje je brezpogojno zavrgel kakor tudi princip konfiskacije. S tega stališča je odklonil agrarne načrte vseh teh strank. V nadaljnjem govoru je razvil dvoje pozitivnih misli, kako se namerava vlada lotiti kmečkega vprašanja. Predvsem namerava nakazovati potom kmečke banke kmetom dolgoobročna hipotekarna posojila v svrhu nakupa zemlje. Poleg tega hoče uvesti eksproprijacijo veleposestev, ampak v tako smešno neznamni meri, da o kaki rešitvi kmečkega vprašanja ne more biti govora. — Govor je napravil slab vtisk na centrum in levico, zlasti pa na kmečke poslance. Če vlada ostane pri tem, da zdravi rusko kmečko bolezen s takimi marijateljškimi kapljicami, stojimo pred novo kmečko revolucijo.

Gospodarski del.

□□□□

Važne izpremembe novega obrtnega reda.

Nova obrtna reforma, za katero so se dolgo vrsto let borili obrtniki in trgovci, ni zadovoljila ne prvih ne drugih. Nekateri interesi obrtnega in trgovskega stanu so si tako nasprotni, da, ko bi se v vsem prav dalo enemu stanu, bi se moral drugi odločno upreti. Zato se pa vidi, da je novi obrtni red plod kompromisa med obrtnim (pravzaprav rokodelskim) in med trgovskim stanom. Vlada je izkušala ugoditi enemu kakor drugemu, zato je pa na eni strani utesnila obrtno svobodo, da je na drugi strani lahko dosegla ugodnosti za rokodelski stan. Zadovoljni pa niso ne eni, ne drugi, kar je pač, ako se trezno premisli, po sebi umevno, kajti vsem se ne more ustreči.

Izvršilni predpis k obrtnemu redu, ki je izšel sredi meseca aprila, daje navodila, kako je izvesti

Koroška pesem.

Koncert mešanega zbora škofjeloške narodne čitalnice pod vodstvom g. Osk. Deva dne 26. majnika t. l.

I.

1. Tička je zaprta b'la...

Koroška narodna iz Roža.

Tička je zaprta b'la
v hišici zeleni,
Gor' na dol' je trkala,
sil'va ni k nobeni.
Peva je: Fletno je
tukajle!

Druge tičke morajo
živeža iskati,
zimski čas zmružejo,
morajo stradati.
Meni pa hišica
zadosti da.

Kdor ni vedel bil poprej
kaj so sladke marnе,
bo pa vedel zanaprej,
kako so nevarne.
Dekelece, učite se
od tičke!

2. Pojdem v rute...

Pojdem v rute,
tam čez je mraz,
je čе moj pobič,
je pokopan.

Tam dol' poklekнем,
mal' požebam,
da n'bo moj pobič,
ležal koj sam.

3. Jaz in moj glažek se rada imava...

Jaz in moj glažek se rada imava,
naj se sovraži in tepe ves svet:
midva se rada za mizo podava,
vince pijeja in zašneva pet'!
Luk, luk, luk, luk.

losti božji. A teh izobraženih rodoljubov je bilo le malo; ako imenujemo imena kakor: Andrej Smole, Matija Čop, doktor Orel, pa smo pri kraju. Ko so izišle Prešernove poezije, niso vzbudile nobene pozornosti. Veliki večini naroda so ostale povse neznane. Razprodajale so se počasi; ni čuda, Slovence je tedaj tlačila ne le telesna, ampak tudi duševna sužnjost in splošna narodna nezavednost.

V prelepi noveli »Dve ljubici**« pripoveduje Trdina, kako je prebil počitnice leta 1857 na Bledu. Stanoval je v hiši, katere gospodar je bil Jože Prešeren, bližnji sorodnik pesnika Prešerna, in ž njim skoro istih let. Pohajala sta obenem šole in prijateljstvo ju je družilo že od otročjih let. Jože Prešeren je povedal Trdinu marsikaj zanimivega iz pesnikovega življenja. Glavni podatki so bili: Prešernu se je v Ljubljani kot gimnazijalcu dobro godilo; prislužil si je mnogo z inštrukcijami in korepeticijami; bil je na glasu kot najboljši domači učitelj. Njegova ljubezen do Primičeve Julije je bila resnična, iskrena, dasi pesnik tega ni nikomur priznal, niti sorodniku Jožetu Prešernu, ne, vendar je kazal po vsem svojem vedenju, da ljubi Julijo. Zahajal je najrajši v take kraje, za katere je vedel, da hodi tja i njegova ljubica. V gledališču, na plesiščih in vseh večjih zbirališčih je iskalo Francetovo oko vselej njo; če jo je zazrl, se je ni mogel nagledati. V raz-

govoru je rad napeljal pogovor nanjo in povedal o njej vedno kaj novega in pikantnega. Hvaliti je ni hotel, da se ne bi izdal, zabavljaj je zoper njo brez konca in kraja, še bolj pa zoper one gospodične, ki so slovele, da so lepše od nje. Jože je izrekel pametno misel, da bi se Julka ne bila branila Prešerna, ako bi bil kak bogataš ali vsaj imeniten uradnik. Jože je vedel tudi povedati, da je Julka rada govorila slovenski, kakor se je sploh v hiši njenega očeta govorilo le po domače. Od Jožeta je Trdina nadalje pozvedel, da je bila Julka majhne rasti, neizrečeno ljubkega, milega in nežnega obraza, na drugi strani pa tudi duševno jako razvita. Imela je zlasti dober spomin. Po svoji nadarjenosti si je prisvojila gladko društveno oliko in v vseh rečeh pravi takt in način. Vedla se je povsod tako, kakor so zahtevale prilike. Razgovarjala se je z vsakim človekom pristojno, priljudno, naravno brez afekcije. Občevala je z vsemi tako skromno in pametno, da se ni nikoli nikomur zamerila. Rada je zahajala v gledališče; ugajali sta ji godba in petje.

Trdina konča svoje spomine o Jožetu: »Po vsem tem, kar mi je povedal Jože Prešeren o našem pesniku in Juliji, nisem mogel več dvojiti, da je bila Primičeva Julka res Prešernov ideal, ne pa le kaka teatralna prikazen, za katero se skriva njegova prava, v pesnikovi domišljiji rojena ljubimka, ki ni nikoli živela.« (Dalje prihod)

*) Ljubljanski Zvon, 1905, str. 11. in nasl. Op. pis.

obrti red in na podlagi tega navajamo v naslednjem najvažnejše izpremembe proti staremu obrtnemu redu.

Izvršilni predpis omenja v uvodnih opazkah, da je namen obrtnega reda črtežni nadaljni razvoj obrtnega zakonodajstva v varstvo obrtnega srednjega stanu, deloma z razširjenjem obligatoričnega sposobnostnega dokaza, deloma z izvedbo obligatorične organizacije malega obrta v zadrugah. Zlasti je dokaz uporabe po zakonu iz l. 1883 razvit v polnovreden sposobnostni dokaz in njegov uspeh zasiguran s poostrenimi kavelami, da se ga ne bo moglo oslabiti ali celo izpregledati. Zato je po končani učni dobi vpeljan obligatorični pomočniski izpit. Zlasti markantna novost je polaganje važnosti na praktično delo v delavnicah, kajti šolska izpričevala obrtnih sol ne bodo več popolnoma nadomeščala sposobnostnega dokaza, ampak je vedno predpisan še dokaz določene dobe v praktičnem delu. Mojstrski izpit § 114a je tudi dragocena garancija za strokovno izvežbanost rokodelca. Zadrugam se daje mnogo pravic, ki dovoljujejo uspešnejše varstvo interesov njih članov, n. pr. oddaja mnenja o listinah za sposobnostni dokaz, skrb za reelno konkurenco med zadrugnimi člani, sodelništvo pri dogovorih o delavnem razmerju, prizivna pravica, pravica intervenirati pri lokalnih ogledih i. t. d. Kooperativno delovanje na polju gospodarskih podjetij se zadrugam olajša in jim da zmožnost, da v lastni organizaciji lahko ustanavljajo bolniške blagajne, ki so obvezne za vse člane.

V kazenskem postopanju v obrtnih zadevah so se uvedle tudi važne izpremembe. Dosedanji razloček glede rednih kazenskih naloganj med obrtniki in pomočniki delavci se je opustil. Predpis § 137 odpravlja jamstvo imetnika obrta za denarne kazni, naložene zakupniku ali namestniku. Samo ako je imetnik obrta sokriv, ga zadene še jamstvo. § 151 ustanavlja določene načine naganja denarnih kazni.

Važna je tudi pravica gostilničarskih zadrug, da morajo biti zaslišane za mnenje, ako se oddaja gostilniška ali krčmarska koncesija. Posledica te pravice je, da pristoji zadrugam priziv na višjo instanco, ako se je koncesija proti njih mnenju podelila. Priziv ima odločilno moč, t. j. dokler ni priziv rešen, se koncesija ne sme izvrševati. Nasprotno se je pa pri podelitvi koncesij, ki so se v istem lokalu že izvrševale, torej kjer se stara koncesija podeli drugemu in ne gre za pomnožitev koncesij, odvzela prizivna pravica občinam in se kajpada tudi ni podelila zadrugam. Pri prenosu koncesije iz enega lokala v drugega v istem kraju se je obrtni oblasti ozirati tudi na potrebo prebivalstva, ko daje tako dovoljenje, torej gledati, da se ne dela že obstoječim gostilnam konkurenca.

Posredovanje služb je koncesijoniran obrt in imajo obrtne oblasti dolžnost, da pri podelitvi te koncesije skrajno rigorozno postopajo. Kjer je pričakovati, da se ustanove javne delavske posredovalnice, se sme podeliti koncesija le do preklica in je pri vsaki zlorabi koncesije najstrožje postopanje predpisano.

Sposobnostni dokaz v trgovini je uveden za naslednje trgovske stroke za trgovino z mešanim blagom, s kolonialnim in specerijskim blagom in z materijalnim blagom. Za druge stroke se sposobnostni dokaz ne zahteva, toda čim se poleg drugih prodaja enega naštetih predmetov, se mora sposobnostni dokaz donesti. Trgovina z mešanim blagom je bila doslej prost obrt, tudi zdaj bo lahko kaka oseba brez sposobnostnega dokaza prigrisala ta obrt, a ne bo smela prodajati gori naštetih predmetov. Kdor je pa že doslej izvrševal prodajo takih

predmetov, se mu ta pravica ne bo odvzela, čeprav nima sposobnostnega dokaza, kajti veljava zakona ne sega nazaj. Napravila se je glede sposobnostnega dokaza krajevna izjema in sicer na ta način, da bodo smele v krajih, kjer se izučen trgovec ne more etablirati, tudi osebe brez sposobnostnega dokaza prodajati izvzete predmete. Pri tej izjemi pa ne bo odločevalo število prebivalstva, ampak okolnost, če na dan razglasitve novega obrtnega zakona ni bilo v dotičnem kraju nobenega imenovanega trgovskega obrta, ki so podvrženi sposobnostnemu dokazu. Taka izjema pa ne velja za vedno, ampak jo je preklicati, ako vsled izpremenjenih razmer lahko taki kreji izučenim trgovcem nudijo dobro ekzistenco.

Konec prih.

Tedenski sejem v Kranju dne 27. maja t. l. Prignalo se je — konj, 112 glav goveje živine, 9 telet, 168 domačih prašičev in — ovac. — Pšenica po K 9—, proso po K 6-75, rž po K 8—, oves po K 8—, ajda po K 9.25, fižol ribničan po K —, koks po K — in krompir po K 2 50 za 50 kg.

Semenj za volno v Miškovcu. Trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani nam naznanja, da se bo letošnji semenj za volno v Miškovcu vršil dne 19. junija v skladiščih tamošnjega kreditnega zavoda.

Pozor! Že delji časa izhajajo po časnikih in koledarjih naznanila posebnih zdravil imenovanih: „Granatne-kapsule“, „Santol-kapsule“ in „Halapiss-Tuberin“, katere skuša spečavati lekarnar Jos. Schneider iz Resecza v Ogrski. Ker sestavine teh farmorevitiških preparatov niso znane, je c. kr. ministrstvo za notranje zadeve z odlokom z dne 22. februarja t. l. št. 5049, prepovedalo ne le njih spečavanje, temveč tudi naznanjevanje in priporočevanje po časnikih, o čemur se uredništvo v tozadevno ravnanje s tem obvešča.

Dobavni razpis. C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Beljaku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo oddalo dobavo 60 ton koks v kockah za kovače, 2000 ton koks iz plinarn in 520 ton oglja za dobo od 1. januarja 1908 do 31. decembra 1908. Ponudbe je vložiti pri gori navedenem ravnateljstvu najkasneje, do 15. junija 1906 12. ure opoldne.

Dopisi. ≡ ≡ ≡

□□□□

Novice z Bleda.

— Zdraviški dom je dobil novega restavraterja v osebi g. Majuta z Dunaja. Novi restavratelj je posestnik etablissementa „zum stüssen Mädel“. Postrežba v zdravniškem domu je sedaj v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku in je vse hvale vredna. Želeti bi bilo le, da se na Zdraviškem domu takoj napravi tudi še slovenski napis.

— Tujci že prihajajo na Bled. Več privatnih vil je že zasedenih. Pričakuje se letos izvanrednega poseta od strani tujcev. Ob praznikih in nedeljah dohod tujcev po novi železnici, kar je bilo prej skoro izključeno.

— Zida se približno 20 novih vil, ki bodo pripravljene za oddajanje sob tujcem. Grade jih deloma domačini, deloma tujci.

— Hotel Steydl dobi novo dependanco s 30 sobami z moderno opravo in komfortom.

* * *

Sorica. Pred časom je prinesel „Domoljub“ notico iz Sorice glede poprave cerkve in o čudežnih Šebreljskih kožuhih. — Ali še ne pozna dotični g. dopisnik strank in razmer radi poprave sorške cerkve. Jaz pa pravim — da bi vsekakor le lahko prišli navsezadnje Šebreljci na pomoč s čudežnimi kožuh, predno bode cerkev raztegnena. Da pa misli gosp. dopisnik rabiti in vlačiti kar sam brez dovoljenja in koncesije Šebreljske kožuhe, naj pazi, da se mu kaj hudega ne pripeti pri raztegovanju. Zakaj, ker kožuhi so res čudni! Ste razumeli!

Z Bleda. Pod enakim naslovom se zgraža „Slovenec“ nad vedenjem tukajšnjih železničarjev pri državnozborskih volitvah. Ako dopisnik meni, da niso imeli ti volilne pravice, oziroma da jim ni pristojala, naj bi se bil oglašil za časa reklamacijske dobe, ne pa sedaj, ko je prepozno. Ako pa meni, da so glasovali železničarji na „komando od zgoraj“, je popolnoma na krivi poti. Res je, da so postajni in obratni uradi dobili povelje od zgoraj, da dadó vsemu osebju, ki je upravičeno voliti, prost čas, da zamorejo izvršiti svojo državljansko pravico kot volilci, ni pa res, da je imelo osebje povelje od zgoraj, da glasuje za kandidata te ali one stranke, in kdor trdi, da so glasovali na „komando od zgoraj“, je lažnivec. Dopisnik omenjenega članka naj ne misli, da stoji železničarji glede svojih državljanskih pravic in sploh glede svojih izvenslužbenih zadev tako pod komando, kakor on in njegovi pristaši in njegovi pohlevni backi, ki mu verujejo, da bodo morali pred Bogom odgovarjati za smrten greh, ki ga izvršijo, ako ne glasujejo za onega kandidata, za kojega so jim gospod kaplan s prižnice glasovati zaukazali... Sploh pa naj se ne briga dopisnik preveč za železničarje, ker ti ne potrebujejo njegove skrbi, marveč naj posveti tembolj svojo skrb svojim backom, in sicer ne samo za časa volitev, ampak tudi prej in pozneje, da bodo pohlevni ne samo nasproti njemu, ampak tudi nasproti svojemu bližnjemu, svojemu sočloveku... Kako pa to, da je dopisnik videl, oziroma zvedel o tem, da se je vršila na volišču (o čemur piscu teh vrstic ni znano) nedovoljena agitacija od strani njemu nesimpatičnih volilcev, medtem ko pa o tem nič ne omeni, da je pristaš njegove stranke, ki je bil predsednik volilne komisije, odprl neko glasovnico ter prečital ime kandidata in tako kršil volilno tajnost, kar je v smislu § 11. volilnega zak. pod kaznijo prepovedano. Zakaj ne omenja tega, saj se je to vršilo v tistem času, ko so železničarji oddajali svoje glasovnice? V tujem očesu vidi smet, a v svojem ne vidi bruna!

Cerklje. V ljubljanski zakotni cunji blati kaplan Bešter tiste volilce, ki so oddali glasove kmetu Novaku, češ. glasovali so za mešetarja Novaka le ljudje dvomljive vednosti. Duhovnik Bešter, le ne blati ljudi, katerih niti ne poznaš! Kmet Novak je poštenjak, s katerim se Demšar niti približno ne more meriti. Kar je glavno, moramo povedati duhovniku Bešterju, da se za Novaka ni nič delalo, kdor mu je dal glas, ta mu ga je dal iz lastnega prepričanja, ne kakor Demšarju, da so njegovi volilci stokalci domov grede: jaz nič ne vem, koga sem volil: kar so „gospod“ zapisali. Le pogledimo, kje so volilci „dvomljive vednosti“. Demšarja so volili ljudje dvomljive

To vince je sladko,
teče prav gladko,
to vince tolaži
mi daje pomoč.
Mrtvi ne pijejo vode al' vina,
truplo počiva al' duša živi.
Oj, da bi gledali božjega sina
enkrat v nebesih tam tudi že mi.
Hojd, hojd...

V jamo me d'jali in pokopali,
ta drugi b'jo pili to vince drugoč.

4. K oknu pridem...

K oknu pridem,
gor' pokličem,
in pozdravljam le nocoj.
Ljubezen že draga
al' nič ne pomaga,
ko te svitle solze teko,
ljubezen je to.

Sladka ljubezen,
čudna bolezen,
krog tvojga srca leži.
Vse tako pravi,
ti mene ozdravi,
ker me srcece boli.

Naj vse rudeče,
in cveteče,
so prežlahtne rožice.
Naj lepo cvetijo,
naj razveselijo,
tvoje žalostno srce.

Glavo vzdigni,
z očmi migni,
al' me ti še kaj poznaš?
Zakaj me skušaš,
in ne poslušas
žalosten ta pob'čev glas.

5. Ura dvanajst je odbila...

Ura dvanajst je odbila,
se že sliši glas gospoda,
smrt na duri potrkala:
Mlada, mila Minka, si doma?

Po zdravnika smo poslali,
da bi Minki trošta dali,
Minka trošta ne rabi več,
njene zlate ure so zdej preč.

6. Lušno je na deželi.

Lušno je to na deželi,
moja hiš'ca na samem stoji,
okoli so travnik' zeleni,
kako mene to veseli.

Zjutraj še komaj spregledam,
že hvalim jaz svoj'ga boga,
s pobožnimi besedami,
ker meni tol'k' dobrega da.

Prepelica na polju prepeva,
goliber se v luftu glasi,
strnad se na veji ogreva,
in kosce pa v gozdu éverči.

Tist' mu gre dobro na svetu,
kateri pošteno živi,
ti žvižga veselo in poje,
na večer pa sladko zaspi.

7. Ta vinska trtica to vince rodi...

Ta vinska trtica to vince rodi,
kateriga pie, se sladko smeji.
Koj klopek pod ramo, kotline na tla,
se trtica zahvalim za kaplje tvoje.

Jaz moje življenje mokroto čestim,
četudi po smrti suh rad ne ležim.
Pa dajte to truplo pod kapo pipe,
da vince poteče na ustece moje.

8. Jaz 'mam pa konj'ča belega...

Jaz 'mam pa konj'ča belega,
drevi pa v ves pojezdil ga,
tidralala, tidralala!

Čez tri goré, čez travnike,
čez tri pl. nice pliberske.

Konj'č pred durce prileti,
ljubica že se prebudi.

Konj'ča je dala v štalico,
mene pa v svetlo kamerco.

Konj'ču je dala pšeničice,
meni rudeče ličice.

Konj'ču je dala čop sensa,
meni pa vinca sladkega.

9. Spov ptice pojo, spov rož'ce cveto...

Spov ptice pojo, spov rož'ce cveto,
tak zelena planina, kje kratkočasno.
Sem pa rožice trgal, sem pa v hartele hodil,
sem veselo prepeval, in sem kratek čas mou.

Vse sekače sem zgubil, vse cokle zlomil,
ke sem dou se s planine k tej dežvi hodou.
Se za cokle je škoda, noj še bolj zame,
ke bi mou hoditi dol s planine k tebe.

10. Kukov'ca mi nosi list.

Kukov'ca mi nosi list,
notri druž'ga ne stoji:
Kuku, tidralala.

Moja ljub'ca druge 'ma,
Al' jih 'ma, pa naj jih 'ma.

Al' jes pobič za kej bom.
Drugo ljub'co dro dobom.

vrednosti; še več pa ljudje dvomljive preteklosti. Glejmo: 1.) Dvomi-
ljive vrednosti je nek mož, ki je imel opraviti pred dobrim me-
secem z dacarji radi klanja prikrite živine, da je oškodoval užitinskega zakupnika. 2.) Dvomi-
ljive vrednosti je oni, ki je dajal svoji ženi še ne dolgo batine, da je ležala od bolečin več časa in vpila nad ljubeznivim možem: „Mrha mrha duhovnom se prilizuješ in neho nosiš, mene pa pobijaš.“ 3.) Dvomi-
ljive vrednosti je oni kaplan, ki je imel opraviti v dijaških letih s ciganko v gozdu pod Primskovem. 4.) Dvomi-
ljive vrednosti je tak župnik, ki ima več opravka in več go-
vorjenja z baburami dvomljive preteklosti nego s posestniki. Kdor hoče več, naj pogleda v krstno knjigo. 5.) Dvomi-
ljive vrednosti je oni podrepnik na jugu, ki je prestavljal mejnike in revežem sosedom kradel steljo. 6.) Dvomi-
ljive vrednosti je oni nekdanji „večni študent,“ ki je pred par leti pobil s kolom nekega občinskega odbornika, da je komaj okrevljal in ga pri vsaki priliki glava boli. 7.) Dvomi-
ljivi so tisti občinski klerikalni odborniki, ki so bili kaznovani radi tega, ker so Kristusa Križanega metali za duri. 8.) Dvomi-
ljive vrednosti so „marijine rožce“ (tatice!!!), ki so z jokom in stokom gonile domače volit. — G. Janez Bešter, ali zadostuje? Ali hočete, da vam še več povemo v brk? Najbode za enkrat! Gradiva nam ne manjka. Nismo sirovo napadli, kdor je volil Demšarja, svobodno mu, ali napade bomo že znali odbiti. Čakali smo, da se pokaže, kje je več olake in izobrazbe, ali pri takozvanih liberalcih ali pri cerkljanski duhovščini. Žal, da se pri zadnjih kaže neolikan ton v taki luči. Tega Kristus ni učil! Vso odgovornost vračamo in jo bomo vračali na župnika Franceta Dolinarja. Z njegovo vednostjo in z njegovim dovoljenjem se napadajo ljudje, ki se ne tresejo pred črno suknjo. Čemu: Naša vest je čista. naša zastava neomadeževana; da bi pa trdili, da je dan črn, noč pa svetla, tega, gospod župnik, ne pričakujte od nas. Hinavščina in klečeplavstvo prepuščamo vašim „duševnim revčkom“. Cerkljanski župnik, treba se bode tudi vam nekoliko ponižati, če hočete, da se razmere ublaže! Le ne biti tako grozno napuhnen!

Iz selške doline. (Selški Bajec zopet rogovili.) Ko je selški kaplan Bajec videl, da mu v selški župniji sreča ni več mila ter da ima kljub vsemu zabavljanju vedno manj pristašev, poskusil je svojo srečo v Železnikih. Toda prišel je prepozno. Nekatere zavedne fante je javno razglasil za (strmite!) framazone, češ, to bo držalo, ker beseda liberalcev je že preveč navadna. Le žal, da mu celo železniški kaplan ni verjel, ker je naprosil ravno tiste fante za sodelovanje pri veselici Marijine družbe, ki se je vršila dne 5. maja t. l. Smeha vreden je bil Bajčev obraz, ko se je pri tej veselici dvignil zastor in je ugledal na odru pevski zbor, sestojč iz „framazonov“ in članic Marijine družbe. V svoji onemogli jezi je priobčil v 20. št. „Domoljuba“ dopis, v katerem hvali dotične igralke. Proti tej hvali pač nimamo nič, ker so dekleta, kakor čujemo, res dobro igrala. A nekaj je pozabil. Radovedni smo, ali „slučajno ali namenoma“. Namreč, da se ima Marijina družba precej zahvaliti istim „framazonom“ za uprizoritev te veselice. Poleg tega se je milostno podrgnil ob neki „hreščeči bas“; pa naj le potrpi, znabiti bo v prihodnje ob takih slučajih imel on priliko razkazovati svoj „inštrument“. Kar se pa tiče napada na gasilno društvo, pa mislimo, da g. načelnik gasilnega društva v Železnikih ne bo hodil prašat Brajca kdaj naj napravi vajo. — Čudimo se pri tem, kako je mogla večina odbora bralnega društva kljub prejšnjim napadom prepustiti društveni oder v porabo Marijini družbi in celo sodelovati pri

Star rokopis.

Priobčil J. R.

Kdove, koliko duševnih proizvodov, dobrih in slabih, trohni po raznih arhivih, ki so se izmuznili poželjivim očem pridnih papirnih bravsev. Ako se pa časih pripeti, da pride kaka tako skrita in pozabljena literarna troha vendarle na dan in celo v roke nestrokovnjaka, ki ne ve z njo ničesar početi, tedaj ne preostaja drugega, nego priobčiti jo; na ta način pride v roke ljudem, ki se za stvar zanimajo, bodisi za nje zgodovinsko, estetično ali jezikoslovno stran in če drugo ne, vsaj za namen dotične stvari. Tak slučaj se je pripetil v kratkem. Pisec teh vrstic je našel med starimi akti, katere je že glodal zob časa, v obliki prahu rokopis, pisan v bohoričici. Ta rokopis je neka pesem, satira, ki ni pisana megleno, t. j. v modernem, simboličnem slogu, ampak jasno in naravnost, morda celo preveč, — pisana je s srdom in gnjevom. Mi priobčujemo ta spis, dobro vedoč, da se tisti, katerih se ne tiče, ne bodo spodtikali nad sarkazmom zagrizenega poeta. Konečno opozarjamo še na pristavek koncem rokopisa, da je mera teh verzov uporabljena le po udarih. Nas za-

veselici. Bajcu pa svetujemo: Le tako naprej, vedno več nas bo (pa ne njegovih pristašev).

Z Bleda. «Slovenec» poročalec je poročal, da ima naš novi občinski zastop med 18 novoizvoljenimi odborniki 12 klerikalcev, ki spadajo k slov. ljudski stranki in da je združena opozicija pomagala vreči liberalno Peterne-Pretnarjevo kliko. Potreba je pojasniti, da javnost spozna, kaj ima razumeti pod imenom: «združeno opozicijo». Med novimi odborniki poznamo le štiri resne nekdanje liberalce (imena lahko objavimo), kateri so združeni z župnikom pomagali klerikalcem do zmage. Torej ti-
stega, ki pomaga klerikalcem vreči svoje nekdanje somišljenike, ne moremo šteti več med svoje. To je menda jasno lahko vsakemu. Eden izmed tistih, katerega ime je treba že danes javno pribiti, je nadučitelj g. Rus, ki je volil svojega nekdanjega največjega političnega sovražnika, g. župnika, in ta njega. Da bi župnik liberalcev postal, to je izključeno, gotovo je torej, da je nadučitelj postal klerikalec. Tudi pri volitvi župana se je pokazalo so-
glasje klerikalcev z nekdanjimi liberalci, kajti g. nadučitelj Rus je bil enoglasno, torej tudi z župnikovim glasom izvoljen. Novi občinski zastop je imel svojo prvo sejo dne 18. maja zvečer, katere seja se je otvorila z molitvijo, to je molili so na glas angelovo česčenje. S tem nočemo nobenega zaničevati, ako moli, samo pokazali so s tem, kakšen duh veje v novem občinskem zastopu. Pred leti so prišli slovanski časnikarji na Bled. Da je naša občina mogla slovesno sprejeti in pogostiti slovanske goste, nam je priskočil na pomoč ljubljanski župan g. Ivan Hribar s 500 kronami. Zaraditega je pretečeno leto prejšnji občinski odbor volil g. župana Hribarja za častnega člana. In kaj se je zgodilo? G. nadučitelj Rus je s svojimi somišljeniki glasoval proti imenovanju in je pozneje tudi pismeno vložil pritožbo. Taki so naši spreobrnjeni liberalci, ki bi se še vedno radi šteli za pristne liberalce, kateri se pa v zadnjem času drže župnikove suknje. To nam je potreba bilo pojasniti, da naredi lahko javnost sodbo o njih.

Več Blejcev.

Godovi prihodnjega tedna:

2. Erazem, Velimir, Ljuba, Radislav; 3. Klo-
tilda, Nadina, Radoslava, Vrativoj, Vladimir; 4. Kvirin, Dika, Milojko, Prokop; 5. Bonifacij, Pri-
bisav, Dobromil; 6. Norbert, Miljutin, Dobro-
slava, Zdenek; 7. Robert, Bogomil, Miroslav; 8. Medard, Višislav.

Sajmi na Gorenjskem prih. teden:

2. v Motniku.

Novičar. ■ ■ ■

□ □ □ □

C. kr. okrajni šolski svet v Kranju je imel dne 23. maja t. l. svojo sejo, kateri je namesto obolelega okrajnega glavarja g. Alfonza Pirca pred-
sedoval baron Schlosser, c. kr. okrajni komisar. Presednik naznani tele kurentne zadeve: Na mesto g. Alojzija Novaka, učitelja v Kranju, ki je odšel na risarski tečaj v Ljubljano, je imenovana kot suplentinja gđ. Pavla Bogataj. Gđ. Elviri Dev, učiteljica v Naklem pri Kranju, se je zaradi bolezni podaljšal dopust. Neki učiteljci se je dovolil zaradi smrti v družini štirinajstdnevni dopust. Na ljudski šoli v Kranju se konča šolsko leto 1906/7 dne 6. julija t. l. kakor na gimnaziji. Neki učitelj je dobil 50 K podpore. Za izpraznjeni nadučiteljski

nima dejstvo, da zagovarja to obliko zopet v na-
šem času eden vodij nemške moderne, Arno Holz, in da je ta ideja našla mnogo pristašev. Rokopis slove:

Mojim naklonezam!

Lubi moj Kranzhan, obrhiti si fine krog uft,
Ki tihi jih tvoj jesik, podobno zhernemu polshu! —
Tvoj pošel slo je teshaven:
Urno, kot sadniza ofe, miga tvoj jesik,
Sadira fe v mirne, doftojne ludi, ki slushijo v tvojem oblishji
vfakdajni fvoj kruhek, —
In mišli fpufta v fvet, ki rodé jih vođene tvoje moshgane,
De kushijo srak, de sravemu shivet ni mogozhe!
Pravilo: Kar zhlovek mišli, tako govori, ravna, —
Vela tud f-ate, moj dragi melzhzan!
A tvoje befede fvinarike, blebetave fo le,
Tedej, kako drugazhe nej f-odim o tvojem mišhlenji?
Res, vef, kar rodila te mater je semla,
Ena, pa velika nemarnost fi, polna gobing nuf
nih israftkov!
Sato pazh saftushifsh pofebne zhafiti: «Shlahten fi!» —
v fvojem pomenu befede,
A v grb fvoj isheri fi snak, edino-le tebi primeren:
Fauna, fvojga boga in jesik ogromen, prezeplen
po kazhje!
De prizha bo o tvoji perfhoni, slo snameniti,
De flavili te bodo fhe pesni rodovi!
(Mera f-ol po udarih.)

mesti v Škofji Loki se stavila tozavedna terno-
predlaga. Prošnje za podelitev petletnic in podpor
se priporočilno rešijo. Inšpekcijsko poročilo okraj-
nega šolskega nadzornika, g. Ferdinanda Kalingerja
se vzame na znanje.

Angleški žurnalisti na Kranjskem. Na pova-
bilo c. kr. železniškega ministrstva pride družba
angleških žurnalistov po svojem potovanju po
Dalmaciji in Bosni dne 5. junija tudi na Kranjsko.
Gostje dospejo s posebnim vlakom ob tri četrt
na osem zvečer na Bohinjsko Bistrico, kjer jih
na kolodvoru sprejme odbor kranjske dežel. zveze
za tujski promet in društvo za privabitev tujcev
v Bohinju. Na pripravljenih vozovih se potem
odpeljejo k bohinjskemu jezeru v prenočišča, in
sicer v turistovskem hotelu ter v vilah Pirc in
Prosenc. Ob 9. uri imajo skupno večerjo v ho-
telu Sv. Janez. Drugo jutro napravijo na vozovih
izlet ob jezeru k slapu Savice ter imajo ob po-
vratku zajutrek v turistovskem hotelu. Povrnejo
se zopet na Bohinjsko Bistrico in od tu s svojim
vlakom na Bled, kjer se odloži njih prtljaga. Iz-
stopijo potem o okrog 2. ure popoldne na po-
staji Dobrava, kjer jih sprejmeta društvo za po-
vzdigo tujskega prometa na Bledu in društvo za
privabitev tujcev v Gorjah, obe društvi korpora-
tivno v narodnih nošah. Nato odidejo skozi so-
tesko Vintgar do Zumrove restavracije, kjer jih
čaka okrepčilo. Stregle jim bodo blejska in gor-
janska dekleta v narodnih nošah. Potem se do-
peljejo na vozovih na Bled v hotel „Louisenbad“,
kamor dospejo okrog 5. ure popoldne. Ogledajo
si Bled in različne zabave, ki se njim na čast
prirede. Slavni pevski zbor „Glasbene Matice“
bo imel koncert v zdraviliškem domu, dočim bo
v zdraviliškem parku igrala godba. Ob 8. uri zvečer
priredi društvo za povzdigo tujskega prometa
gostom na čast v Lujzini kopeli slavnostno ve-
čerjo. Po večerji se razsvetli jezero, otok, grad,
zdraviški dom i. t. d. Gostje se bodo lahko vo-
zili na čolnih in moški pevski zbor bo na ladiji
na jezeru zapel nekaj narodnih pesmi. Drugo
jutro se gostje odpeljejo dalje na Koroško. —
Vse prireditve na čast angleškim žurnalistom vodi
in nadzoruje „Deželna zveza za tujski promet
na Kranjskem“.

Učiteljsko društvo za kranjski okraj je imelo
dne 16. t. m. ob pol 3. uri v Podbrezjah v tam-
kajšnjem šolskem poslopju svoj letni občni zbor,
katerega se je udeležilo 29 članov in članic. Pred-
sednik, gosp. France Luznar, nadučitelj na Prim-
skovem pri Kranju, pozdravi vse navzoče, v prvi
vrsti g. Ferdinanda Kalingerja, c. kr. okrajnega
šolskega nadzornika v Kranju. S toplimi besedami
se spominja člana Franca Papa, nadučitelja v Škofji
Loki, ki je umrl 12. marca t. l., in podpornega
člana g. Karla Floriana, veleposelnika in trgovca,
umrlega 3. maja t. l. v Kranju. (V znak sožalja
se navzoči vzdignejo s sedežev.) Končno konsta-
tuje sklepčnost in odda besedo društvenemu taj-
niku gosp. Vilku Rusu, ki poroča o društvenem
delovanju v poslovnem letu 1906. Iz njegovega
poročila posnamemo tele podatke: Zadnji občni
zbor se je vršil dne 3. maja 1906 v Senčurju;
volil se je pri tej priliki sedanji odbor (Fr. Luznar
predsednik; Andrej Kmet, podpredsednik; Vilko
Rus, tajnik; Janja Miklavčič, blagajnica; France
Ivanc, Hinko Paternost in Ida Mally odborniki);
g. Andrej Rape pa je podal z odobravanjem spre-
jeto učno sliko «Gos» po biološki metodi. Dne
4. okt. 1906 je imelo društvo prijateljski sestanek
v Škofji Loki; g. Miroslav Kramar je na tem se-
stanku predaval «O vzgoji plemenitih na-
geljnov», gosp. France Ivanc je pa poročal «O
novem ljudskošolskem zakonu». Odbor je
imel štiri seje, pri katerih je sklepal o društvenih
zadevah. V dodatku k tajnikovemu poročilu po-
jasni predsednik nekatere stvari glede ustanove,
naklonjene društvu po pokojnem učitelju Ivanu
Travnu kakor tudi glede društvene kronike. — O
gmotnem stanju poroča gđ. Janja Miklavčič.
Dohodki so znašali 108 K, stroški 160/28 K; pri-
manjkljaj je torej 52/27 K. — Za pregledavalca
računov se izvolita gospoda Jožef Lapajne in
France Rojina, ki takoj pregledata račune in jih
najdeta v redu. — Pri zaveznem zborovanju v Ra-
dovljici bodo društvo zastopali gospodje: Karel
Mahkota, Vilko Rus, Karel Završnik in go-
spodični: Janja Miklavčič in Ana Petrovčič.
— Na predlog gosp. Franceta Krmelja se stari
odbor na novo izvoli v vsiklikom. — Prof. Makso
Pirnat iz Kranja predava nato o «Uporabi
črtic iz življenja naših pesnikov
in pisateljev pri jezikovnem po-
uku». Predavatelj razvije tele misli: Sistematični
se danes goje pri nas učne slike, da bi se z njimi
v prvi vrsti poživil jezikovnipouk in napravil bolj
zanimiv. Razlagajo, pojasnjujejo se berila sama,
prezirajo pa navadno možje, ki so sestavili ta be-
rila. Imena teh mož (pisateljev, pesnikov) tudi
treba obdati z meso in krvjo. To najraje doseže
učitelj, ako podaja učencem primerne črtice (anek-
dote) iz življenja imenitnejših pesnikov in pisateljev.
Predavatelj poda nekaj takih anekdot iz življenja
Valentina Vodnika, Mateja Ravnikarja, Franceta
Prešerna, Antona Martina Slomca, Blaža Potoc-
nika in Franceta Erjavca. Ob priliki bi moral
učencem učitelj pokazati tudi slike naših važnejših
slovstvenikov. Doslej nimamo še takih dobrih slik,
a dale bi se prirediti; ne manjka nam umetnikov,

ne manjka podvzetnih založnikov. Malo galerijo odličnih Slovencev bi morala imeti vsaka ljudska sola. Učitelj se pri pouku ne bo omejil samo na slovtvenike, ampak o priložnosti rekel katero o drugih naših veljakih. S predavanjem omenjenih črtic bo učitelj pozvil jezikovni pouk, vzbudil bo zanimanje za življenje in delovanje naših slovstvenikov, gojil dolžno spoštovanje do njih in vcepljal v mlada srca ljubezen do branja, ljubezen do lepe knjige slovenske. Tako skoro pride čas, ko se bo v naše ljudskošolske čitanke prejel nov dostavek naslovljen: «Črtice iz življenja slavni Slovencev».

— Po predavanju se je razvila debata, v katero so posegli gospodje: Vilko Rus, Ferdinand Kalinger, France Rojina in France Krmelj. — Predlog «Zaveze», da bi društvo pobiralo obenem z udnino tudi naročnino na list «Učiteljski Tovariš», se odkloni. — Glede obresti Travnoe ustanove, ki znašajo približno 200 K na leto, se sklone, da se letos da podpora 100 K najpotrebnejši učiteljski siroti kranjskega okraja, ki se izobrazuje v katerikoli soli. — Predlog gosp. Vilka Rusa, da se iz društvene blagajne povrnejo potni stroški odbornikom, se sprejme. — G. France Ivanc poroča o sestanku, ki so ga nedavno imeli na Dunaju predsedniki vseh učiteljskih zavez v Avstriji; pri tej priliki so sestavili resolucijo, ki meri na izpremembo § 55 ljudskošolskega zakona in zahteva, da se dajo učiteljem plače, enake onim zadnjih starih činovnih razredov državnih uradnikov. Ta resolucija se doposlje vsem učiteljskim društvom v podpis, na to se zbere meseca junija na Dunaju odposlanci vseh učiteljskih društev v Avstriji in predlože resolucijo novemu parlamentu. — Pogovor o združništvu, katerega je sprožil gosp. Jožef Lapajne, se odloži na prihodnje zborovanje. — Po obnem zboru so se zbrali udeležniki k prijateljskemu sestanku na prijaznem vrtu g. Alojzija Pavlina v Podbrezjah.

Tehant Koblar in profesor Jarc se sicer gledata kakor pes in mačka — slednji je namreč prvemu izvil iz rok komando nad ono plažo, ki se v Kranju prištevata klerikalcem — a kadar je treba uprizoriti kako politično ciganstvo, takrat se zopet najdetadrag družega vredna bratca. Koblar je namreč pomagat zbirati gradivo za zgoraj omenjeno „Slovenčev“ notico. Poslal je poizvedovat mežnarja po „nočnih kalivcih“ in sam je izpraševal mestnega redarja o dogodkih ponoči. „Velikega Slovana“ Koblarja, ki je v svojem „Slov. Listu“ izlil cele škafe gnojnice na takozvano slovensko-nemško zvezo, kar naenkrat ženinajo „Hej Slovani“ in mu kratijo spanje. Ta junak žalostne postave, ki je že zdavnaj mrtev „med živimi“ in ne uživa niti najmanjšega spoštovanja celo ne med lastnimi somišljeniki, ta grabežljivi Koblar hoče tedaj, kakor kaže, v Kranju igrati vlogo policaja. Nikakor ne dvomimo, da je prav sposoben za ta posel, a človek, ki ima na glavi na cente smrdljivega loja, naj ne hodi na solnce in naj ne izprašuje po družih. Vesel bi moral biti, da smo ga pustili v miru. Naš posel je prevzel za nekaj časa prejšnji kapelan Hybašek, ki je pripovedoval o Koblarju gorostasne reči. Ker je tehant začel zopet brcati; se bo tudi nam zopet treba bavati z njegovo častivredno osebo. Za danes ga samo vprašamo: kako je s pristojbino od ogromne svote, prejete od pokojne Marjete Vidmar „med živimi“? Prihodnjič kaj več.

Otročje maščevanje. V predzadnjem „Gorenjcu“ smo se čez dolgo zopet enkrat dotaknili žalostnih razmer na tukajšnji gimnaziji in primerno ocenili zlasti „delovanje“ političnega petelina, nadutega profesorja Jarca. Vidi se, da smo domišljavemu močicljju predolgo prizanašali. Menda je mislil, da si je že pridobil nekako pravico za neovirano hujskanje v mestu in okolici. „Gorenjčeve“ notice so tako spravile pokonci bojvitega petelina, da je kar sfrčal na svoje gnojišče v „Slovenca“ in jel kikerikati, ne morda na nas, ki smo ga prišli za ušesa, marveč na svoje kolege, ki mu niso storili ničesar žalega. Bržčas je hotel tako po znanem receptu odvrti pozornost od sebe in nekoliko podenuncirati tovariše, ki ne trobijo v njegov rog. — Dne 23. majnika se je več Kranjcev s ponočnim vlakom pripeljalo iz Ljubljane. Čul se je na trgu marsikak krepak „Živio Hribar!“ in zapeli so se, kakor „Slovenec“ pripoveduje, o groza, celo „Hej Slovani!“ No, pa v Kranju bi kaj tacega že še prenesli, toda med občinstvom, došlim iz Ljubljane, nahajala sta se slučajno tudi dva profesorja („Slovenec“ piše o treh) in zato se je spisala za „Slovenca“ notica iz Kranja „Nočni kalivci miru“. Ni nam treba omenjati, da je notica prikrojena in na zloben način zasukana tako, da bralec ravno dotične profesorje mora smatrati za „kalivce“. Naša opravičena očitanja je agitator Jarc lepo vtaknil v žep, svojo otročjo ter onemoglo jezico je pa hotel ohladiti nad svojimi kolegi. Toda na ta način se nam ne bo izmuzal. Pozivljamo ga, da naj možato nastopi, če ima res komu kaj očitati, ali če misli, da njemu delamo krivico. Morda vendarle doživimo preiskavo, ki bo napravila konec škandaloznim razmeram na kranjski gimnaziji. — Glasom „Slovenca“ je vrišč na kranjskem trgu vzbudil divje peteline na Gaštelju, sv. Joštu in celo v Cerkljah, pozabil je pa povedati, da se v zadnjem času močno oglašajo

divji petelini iz Kranja v Naklem, čeprav je čas „folcanja“ že pri kraju.

Prešernova koč na Stolu. Nekaj let je že tega, kar je sklenila podružnica slovenskega planinskega društva „Kranj“, da postavi na ponosnem Stolu udobno planinsko koč. Dognana stvar je tudi, da se bo koč imenovala po našem največjem pesniku, po Prešernu. Kaj „srečna in primerna misel! Saj prav pod Stolom leži Prešernova rojstna vasica Vrba in ondi „stoji hiša njegovega očeta“. Se iz drugih razlogov zasluži Prešeren, da dobi ena slovenskih planinskih koč svoje ime po njem. Prešeren nam priča v svojih neumrljivih pesmih, kako iskreno je ljubil naš gorati svet. V lepi baladi nam je razložil postanek cerkve na Šmarni gori, v lično romanco je povil narodno legendo, da mora vsak Slovenec romati na Šmarno goro, ako se hoče izveličati. Napravil je jednat napis na veliki zvon romarske cerkve na gori sv. Jošta in zložil priljubljenemu šentjoškemu duhovniku Francetu Julianiju iskren nagrobni napis. Sklepati smemo z gotovostjo, da je Prešeren zahajal rad na Šmarno goro kakor tudi k sv. Joštu, ker je obe ti gori, ki se odlikujeta po prekrasnem razgledu, prav tako mikavno vzpletel v svoje poezije kakor romantično Bohinjsko dolino s slapom Savice, nebotičnega Triglav in rajsko Blejsko jezero. Da si je Bohinj in slap Savice ugledal na lastne oči, je dokazano. In prav ta prirodna krasota ga je toliko navdusila, da je sklenil baš o priliki svojega izleta v Bohinj zložiti večjo pesem in nje dejanje postaviti v to divno okolico. Smemo torej Prešerna imenovati pesnika-turista. Da se skoro dvigne na krsnem Stolu njegova koč, je naša prav tako iskrena želja, kakor da se velika narodna slavnost v Kranju, prirejana v prid te koč, kar najsijajnejše izvrši in donese lepega gmotnega uspeha.

Pevski zbor Narodne čitalnice v Škofji Loki je napravil pod naslovom „Korošcem na pomoč“ dne 26. maja t. l. popoldne ob 1/6. uri v salonu gospoda R. Kunstlja v Radovljici velik ljudski koncert. Preden so se začele izvajati posamezne točke, je pozdravil vse navzoče g. dr. Karel Zakrajšek kot predsednik škofjeloške čitalnice. Na vzporedu koncerta, ki ga je vodil g. Oskar Dev, so bile razen dveh umetniških pesmi same slovenske narodne pesmi iz Rožne in Ziljske doline na Koroškem. Pred dvema letoma je namreč porabil g. Oskar Dev svoj dopust v to, da je šel med koroške Slovence in med njimi nabiral stare narodne domače pesmi. Izpraševal je posebno starce in zvedel od njih lepo število pesmi, ki so mlademu rodu mladodane neznanne. Te pesmice, večinoma veselega, ljubavno-šegavega značaja je potem uglasbil v preprostem narodnem duhu; na zgoraj imenovanem koncertu pa jih je prvič javno pel škofjeloške čitalnice pevski zbor. Izvajanje je bilo vseskozi vzorno, kar je samobesbi umevno pri zboru, katerega vodi spreten pevec in izvežban komponist. Posebno so ugajali moski zbori. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička zasedlo Kunstljev salon in vrt, je burno plaskalo pevcem in pevkom, ki so morali nekatere točke ponoviti. — Po koncertu, ki je šel edino napako, da je bil predolg, se je razvila prosta zabava. Radovljjski župan, g. dr. Janko Vilfan je v vznesenih besedah pozdravil občinstvo, v prvi vrsti goste iz Rožne in Ziljske doline. V imenu Korošcev ga je zahvalil v navdušenem, svetega rodoljubja preporenem govoru g. France Ražun, župnik iz St. Jakoba. Govorila sta se dr. I. C. Oblak in Oskar Dev in našla takisto med poslušalci burno pritrjevanje. — V poznejših urah se je priredil v Kunstljevem vrtu paviljonu živahen ples, pri katerem je igral dobroznani sramel-sekstet iz Ljubljane. — Koroškim gostom na čast so izobesili Radovljjski zastave na svojih hišah. Udeležba je bila velikanska. Prihitilo je lepo število Korošcev, med njimi Ziljanke v narodni noši. Častno sta bili zastopani mesti Škofja Loka in Kranj, iz Ljubljane je prišel g. Matej Hubad.

Sv. Jošta nad Kranjem je odšel ob letošnjem sv. Juriju vrli gostilničar Jožef Benedik. Ta vest ni nič kaj vesela, kajti vsi vemo, kaj je bil Benedik izletnikom in turistom leta in leta. Njegova gostoljubnost je privabila nešteto ljudi na krasno, razgledno goro in lahko trdimo, da je nemala zasluga njegova postrežljivost, da se je tako omilila turistika po naši deželi. V tolažbo pa nam bodi za njegovo izgubo enako gostoljubni dom pri Končevcu na Javorniku, kjer gospodinja njegova omožena hčerka Franca, dobro znana vsem izza časa, ko je še pri očetu opravljala gospodinjstvo. S Jošto do Javornika je kakih 30 minut hoda. Pot je markirana tudi od Cepulj.

Olepevalno društvo v Škofji Loki je potom izreka najiskrenejšo zahvalo slavni okrajni hranilnici in posojilnici, v Škofji Loki za izvanredni veldušni dar 300 K v delno pokritje stroškov za napravo šetališča „Zvezda“. Slavko Fleisin — predsednik.

Ovniški diletantje prirede veselico v nedeljo, dne 2. junija v prostorih gospoda Fištra. Vspored: Zaklad. Narodni igrokaz v štirih dejanjih. Po predstavi ples, šaljiva pošta in prosta zabava. Cena sedežem 60 vin., stojišča 30 vin. Čisti dobiček je namenjen deloma tukajšnji šoli, deloma popravil potov. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. K obilni udeležbi vabijo prireditelji.

Kadilnikova koč na Golici je otvorenja že od 12. majnika. Slov. plan. društvo jo je letos preskrbelo z izbornim in obilnim provijanatom ter nastavilo za oskrbnika in oskrbnico zelo pripravno in izurjeno zakonsko dvojico. Golica je na južni strani že popolnoma brez snega in flora se tudi že krasno razvija.

Kranjska elektrarna. Včeraj je zopet pričela funkcionirati naša elektrika. Sedaj so zopet odstranjene vse ovire in upati je sedaj, da bo elektrika točno funkcionirala.

Opozarjamo vse, ki imajo čas, jutri v nedeljo, na planinsko veselico, ki se vrši v Kranju v „Zvezdi“. Pričakujemo obilne udeležbe tudi z dežele.

Hotelska družba za Bohinj. Kakor je ra. vidno iz današnjega inserata na zadnji strani, se je osnovala: „Triglav, hotelska družba z omejeno zavezo na Kranjskem“. Kupilo se je od železniskega ministrstva velik hotel z gospodarskimi poslopji in krasne stavbe podjetnika Ceconija na Bohinjski Bistrici. Namerava se še zgraditi velik hotel ob bohinskem jezeru. To podjetje je vsekakor zelo priporočljivo, in se utegne bogato obrestovati.

Učiteljsko društvo za radovljjski okraj ima letošnji občni zbor v Lescah dne 5. junija t. l. popoldne. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje g. učitelja Janeza Segaa „O pomenu roditeljskih večerov“.

Na cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju so dovršili pismene zrelostne izpite dne 27. maja t. l. Slovenska naloga se je glasila: „Odkritje Amerike in njega svetovnozgodovinski pomen“. Ustmeni zrelostni izpiti se zadno dne 24. t. m.

„Glasbena Matica v Ljubljani“ razposilja ravnokar svojim udom kot društveni dar muzikalije za 1905/6. V tej najnovejši zbirki, katero je uredil koncertni vodja Matej Hubad, so 3 mešani in 11 moskih zborov. Član „Glasbene Matice“ je, kdor plača 4 K na leto, sicer pa je cena temu zvezku partitur 6 K. Naša „Glasbena Matica“ pač zasluži v polni meri, da ima kolikor mogoče mnogo članov! —

Pri veselici, katero priredi jutri v „Zvezdi“ kranjska podružnica slovenskega planinskega društva na korist „Prešernovi koči“ na Stolu, poje tukajšnji čitalniški pevski zbor naslednje pesmi: 1. A. Nedved: „Na goro“. Mešan zbor. 2. P. H. Sattner: „Na planine“. Moski zbor. 3. A. Foerster: „Naše gore“. Mešan zbor. 4. a) J. Aljaž: „Soči“, b) Hr. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan“. Moska zbora. 5. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“. Mešan zbor. Iz vspeleda je torej razvidno, da se poje samo planinske pesmi.

Zlet idrijskih, kranjskih in širovskih Sokolov v Poljanah dne 26. maja t. l. Zadnje nedelje se je sestalo v Poljanah nad 80 Sokolov. Sredi Poljan nas je pričakovala požarna bramba in pa narodno ženstvo, skratka vse Poljane. Načelnik g. Šubic nas je pozdravil v imenu zavednih Poljancev, nato pa — krasna Poljanka v narodni noši v imenu zavednega ženstva. Odgovarjal je brat dr. J. Kušar. Nato smo se vrlo dobro zabavali na vrtu g. Vidmarja. Ob petih se je priredila javna telovadba, kateri bi pa morali Sokoli posvetiti pač več časa za priprave. Po telovadbi se je vršil koncert na Vidmarjevem vrtu. Razvila se je živahna zabava in vrstili so se navdušeni govrši. Žal, da smo se morali tako hitro posloviti od lepih Poljank ter zavednih Poljancev. Lep popoldan nam bo ostal v trajnem spominu.

Turistovski vlak bo vozil od Ljubljane do Trbiža tudi letos ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra. Odhod iz Ljubljane ob 4:58 zjutraj, dohod v Lescah 6:23, na Jesenicah 6:47, na Dovjem 7:13, v Beli peči 7:51, v Trbižu 8:02. Za povratek ni posebnega vlaka, ampak posluževati se je za daljše ture jako ugodnega vsakdanjega vlaka, ki odhaja iz Trbiža zvečer ob 8:45, iz Kranjske gore 9:17, z Dovjega 9:34, z Jesenic 10:08 in iz Lesca 10:29. Proti Bohinju je zveza z brzovlakom ob 8:16 zjutraj in z osebnim vlakom ob 9:32. Od Bohinja prihajata v zvezo s turistovskim vlakom brzovlak ob 8:20 in osebni vlak ob 9:50 po noči. Proti Rožu na Koroškem ima turistovski vlak zvezo šele ob 9:25 zjutraj; večerna zveza je ugodnejša, ker prihaja vlak iz Roža na Jesenice ob 8:45.

Nov vlak do Jesenic. Dne 1. junija začne voziti nov vlak od Ljubljane do Jesenic. Odhod iz Ljubljane ob 9:05 zjutraj, prihod na Jesenice ob 11:08, odhod z Jesenic popoldne ob 5:02, prihod v Ljubljano zvečer ob 6:50. Odhod z Jesenic z zveznim vlakom proti Rožu ob 11:26 popoldne.

Kamniška železnica tudi letos ni nič napredovala v turističnem oziru. Zjutranji vlak odhaja kakor doslej šele ob 7:28 iz Ljubljane, kakor da bi človek hotel iti samo na Homec. Ob nedeljah in praznikih je za povratek iz Kamniških planin tako ugodno kakor prej, vlak odhaja namreč iz Kamnika ob 8:40 zvečer in prihaja v Ljubljano ob 9:55.

Na Jesenicah se je ustanovila podružnica kranjske sekcije D. O. A., ki bo raztezala svoje kremplje po južnem pobočju Karavank in upravljala nemško koč na Golici in Valvazorjevo koč na Stolu. S tem se bo narodnostno nasprotje na Gorenjskem le še poostriilo in naša dolžnost in skrb bodi, da bo zmaga na vsaj črti naša.

Nova prometna društva. Ustanovila so se krajevna društva za tujski promet na Bohinjski Bistrici, v Gorjah, v Kamniku, v Kranjski gori in v Postojni, in sicer na podlagi pravil, ki jih je v ta namen sestavil odbor „Deželne zveze za promet tujcev na Kranjskem“.

Angleški časniki na Kranjskem. Železniško ministrstvo je odobrilo program, ki ga je predložila „Deželna zveza za promet tujcev na Kranjskem“ glede prihoda angleških časnika v našo deželo. Angleži si ogledajo Bohinjsko jezero, slap Savice, Vintgar in Bled, morebiti tudi Peričnik in Vrata. Da naša zveza dostojno sprejme imenitne goste, je li v ta namen deželni odbor naklonil 2000 K podpore. Na pomoč ji prihitijo tudi ljubljana.

Masreglovanje uradnikov. Po prizadecanju krščanskih socialcev je vlada disciplinarno, oziroma iz službenih ozirav premestila troje uradnikov, ki so se osmelili kandidirati proti Luegerju in Lichtensteinu. Vlada čuti nekorektnost svojega ravnanja in ve, da jo bodo socialno-demokratski poslanci poklicali na odgovor; zato je izdala komunik, v katerem se opravičuje, da uradnikov niti najmanj ne misli omejevati v državljskih pravicah in da je bila premestitev omenjenih treh finančnih uradnikov že davno dognana stvar, ker so grešili proti službeni disciplini. Da se je premestitev izvršila šele sedaj, po volitvah je bil ravno pomislek, da se ne bi tega koraka napačno tolmačilo. — Ves ta vladni izgovor je popolnoma jalov. Zakaj se v dveh slučajih ni uvedla disciplinarna preiskava? Iz enostavnega razloga, ker ni bilo nobenega povoda zato, „službeni oziri“ so veljali doslej kot oziri na službo; pod sedanjo Beckovo vlado, ki je prav pohlevna dekla dunajskih klerikalcev, pa so „službeni oziri“ postali oziri na politiko. — Ves slučaj je dokazal, da so uradniki politično kakor ptice na veji, da z njimi vlada lahko poljubno ravna. Treba bo, da novi parlament varuje državljske pravice uradništva; v to svrhu poda socialno-demokratski klub iniciativni predlog.

Dve psovki za 8000 dolarjev. Milijonarka Naomi Duncomb Ringova je bila pri porotnem sodišču v Whiteju obsojena v plačilo denarne kazni 8000 dolarjev, katero vsoto mora plačati učiteljici Grace Raymond, kateri nasproti je izustila dve psovki. Za vsako psovko mora plačati po 4000 dolarjev. Miss Raymond je bivša učiteljica iz Mount Vernona. Kot priča proti gospe Ringovi je nastopil njen mož, kateri je tožbo Raymondove podpiral. Tožnica je pripovedala, da jo je milijonarka na ulici ustavila in ji očitala, da ljubi njenega moža. Pri tem je izustila tudi dve psovki in jo je hotela napasti. Ringova ima dva milijona premoženja.

Zanimiv človek. Frank Bennis iz Kolomba (Ohio) v Ameriki je pač najzanimivejši človek, kar jih je na svetu. Strašno ga vedno zebe. Pozimi in poleti nosi po pet zimskih spodnjih hlač, debelo sukneno vrhno obleko, veliko suknjo, pet parov volnenih nogavic in velike tople čevlje. Spi na petih pernicah, pokriva se pa z osmimi navadnimi odejami, osmimi pernicami, na katere navali še nekoliko pernatih blazin, na katere dene svojo suknjo. A moža še vedno zebe, zato se kroginkrog založi s steklenicami napolnjenimi z vrelo vodo.

Loterijska srečka dne 25. maja t. l.
Gradec 31 14 64 79 22

Stanovanje

z dvema sobama kuhinjo in shrambo
se odda takoj v najem mirni stranki brez otrok.

Natančneje se zve pri g. J. Engelmannu, Kranj, Savsko predmestje št. 26. 101

Hiša

v Kranju, Kokrško predm. 12
se da v najem, eziroma tudi prodaja. — Pojasnila daje g. Katarina Jelenc v Kranju št. 10. 96 2-2

Sladoled

najfinejši, več vrst, vsak dan sveži se dobiva pri
E. Brandt, Kranj. 87-3

HIŠA

z lepim vrtom in dvoriščem se prostovoljno prodaja v Škofji Loki, Šolska ulica štev. 3.

Obstoji iz več sob v pritličju in prvem nadstropju; jako ugodna lega za kakega duhovnika ali penzionista. Pojasnila se dobe pri lastniku v Škofji Loki, Šolske ulice štev. 3. 99 2-1

Društvena godba v Goričanih
priredi 98
v nedeljo, dne 2. junija

vrtni KONCERT

pri g. Josipu Jesihu, mesarju v Medvodah.
Pričetek točno ob 3. uri popoldne.

K obilni udeležbi vabi najljubše

Josip Bernik
gostilničar.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prelužno vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma brat, stric i. t. d., gospod

Janez Kodran

cestar 100

danes, dne 28. t. m. ob petih popoldne, v 61. letu svoje starosti, po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umiranje, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bode v četrtek, dne 30. majnika t. l. iz hiše žalosti v Čirčah na kranjsko pokopališče.

V Čirčah, 29. maja 1907.

Žalujoči ostali.

Anton Adamič v Kranju

nasproti urarja gosp. Henrik Suttnerja nasl.
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega 58 52-9
galahterijskega, norimberškega, modnega, drobnega blaga in igrač.
Na drobno in debelo!

Največja tovarniška zaloga otročjih vozičkov, ročnih in tržnih tašk, potovalnih kovčegov in korb, nahrbtnikov in palic za hribolazce.

Prepričajte se o nizkih cenah in solidni postrežbi!

Ceneno češko 74 6-6
posteljno perje
kilogramov novo razcepljeno K 12—; belo, mehko kakor puh, razcepljeno K 18—; snežno belo, mehko kakor puh, razcepljeno K 30—, K 36—. Razpošlja franko proti povzetju. Dovoljujem tudi zameno in vzamem nazaj proti povrnitvi poštne.

Benedikt Sachsel
Lobes št. 371 pri Plznju, Češko.

DEKLICA

stara 15 do 16 let
ki želi učiti se v prikrojevanju in šivanju oblek, se sprejme v uk.
Naslov pove upravnistvo „Gorenjca“. 102

Thierry-BALZAM
Vsaka ponaredba in ponatisek je kaznjivo.
Edino pravi
Thierryev balzam
le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 91 26-2

Thierryevo centifolijino mazilo
proti vsem, še tako starim ranam vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka K 3.60. Razpošlja se le proti povzetju ali za poslani denar. Te dve domači zdravili sta povsod znani in že od nekdaj sloveči.

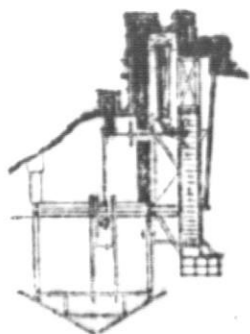
Naročila naj se naslovljajo na:
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.
Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Telefon št. 73. Telefon št. 73.
Kavarna „Prešeren“ v Ljubljani
priporoča vsaki dan sveži
sladoled in ledeno kavo.

Na razpolago so tudi vsakovrstni tu- in inozemski časopisi, najboljši biljardi, telefon, posebno gospodom kupčevalcem in rodoljubom z dežele se priporoča za blagohoten poset.

Za mnogobrojni obisk se priporoča
Karol Polajnar
89 10-3 kavarnar
Telefon št. 73. Telefon št. 73.

G. Tönnies

69-49

tovarna za stroje, železo in kovinoličarstvo v Ljubljani
priporoča kot posebno
žago in vse stroje za
obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito
za žagine naprave zvezane
neposredno z vrtilom.
Sesalno-generatorski
plinski motorji, najce-
nejša gonilna sila 1 do 3 v.
za konjsko silo in uro.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

139-63

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi
kipe, vaze in druge glinaste izdelke v
vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in
glinastih izdelkov v Ljubljani.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka na-
sproti hotela „Union“
440-43

priporoča
za gojitev las in
za umivanje
gl. ve svoj zdrav-
niško priporo-
čeni gorko in
mrzlo zračni
sušilni aparat.
Suši brez nad-
ležne vročine.
Ne proizvaja
skrčenja las.
Vpliva dobro na
pospeševanje
rasti las.
Zaloga vsakovrstnih
vpletov striženih in
zmešanih las
Oddelek za dame
s separatnim
vhodom.

Anton Soklič

sobni slikar in pleskar v Kranju

naznanja uljudno slav. občinstvu, da
prodaja odslej tudi 86 b-4

suhe in oljnate
barve

po najnižjih cenah.

Obenem se priporoča tudi za izvrše-
vanje sobnega slikarstva in pleskarstva,
katera dela se izvrše najhitreje, točno
in po nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Soklič

Kranj šte. 192.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na miroljavu,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta:

74-41

valjični zastori (Rollbalken).

Tiskarna I. Pr. Lampret

priporoča

vizitnice, zavitke i. t. d.

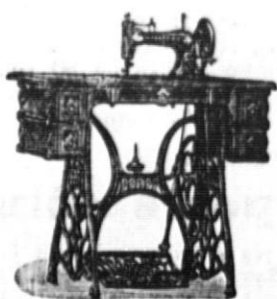
Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično
zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stribar. ul. 7

24-15
Dobi se
v
Lekarni
Štefanič

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši za družinsko
rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosečni za obrtne svrhe. — Šivajo naprej in
nazaj. — Teko na kroglicah!

Glavno zastopstvo:

Francišek Tschinkel

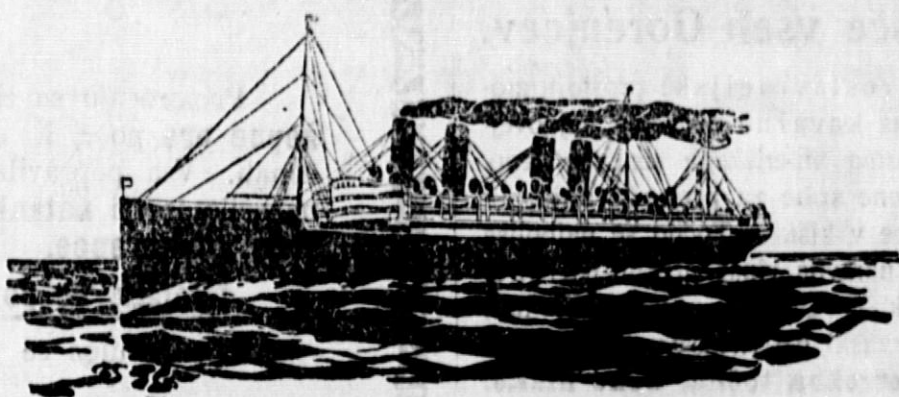
Ljubljana

mestni trg 19.

131-47

Kočevje

na gradu.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki 'Severnonemškega Lloyd'a' iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser
Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorshih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča po-
javljajo točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona,
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvan-
redno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Bra-
zilijska, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 228-29

Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

Fr. Čuden • urar

Ljubljana, Prešernove ulice nasproti
franciškanskega samostana

priporoča svojo bogato tovar-
niško zalogo najboljših in naj-
finejših ur, zlatnine, srebrnine,
kina-srebra in dragoc. kamnov.

Razpečavam le prve vrste blago.

Zadovoljujem se z malim dobičkom.

Na zahtevanje pošiljam cenike (s koledorjem)
brezplačno in poštnine presto.

Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

33 26-12

Ekspozitna trgovina na vse dele sveta.

Ceniki na zahtevno zaslonj in poštnine presto.

Proda se iz proste roke
enonadstropna, sama zase stoječa

hiša

s hlevom, dvoriščem in vrtom;
od iste pelje zasebna pot v

Kokro.

Vač se izve pri lastnici

Mariji Tomc

župnijska ulica šte. 20 v Kranju.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 226—31

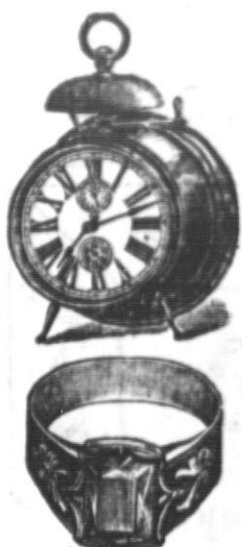
Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

prilaga svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

**Mavricij
Smolej**

urar

na Jesenicah šte. 19

prilaga svojo veliko zalogo

pravih švicarskih

žepnih ur

vsake vrste, dalje budilke, ure na
nihala, prstane in verižice, po najnižjih cenah.

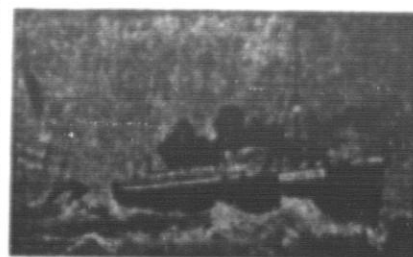
Popravila

se izdelujejo v lastni delavnici, ter sem zmožen po moji blizu
20 letni kušnji vsaka tudi najtežja popravila izvršiti natančno
in po nizkih cenah. Popravljajo se budilke po 80 vin. do
1'40 K. Žepne ure od K 1'20 naprej. — Zaradi kakovosti
priporočam posebno precizijsko uro

„INTACT“.

Kolesarske potrebščine

NB. Ako želite imeti uro res dobro popravljeno jo ne
dajajte takim, ki urarije niti izučeni niso. 17—17

Samo
6
dni

Havre-New-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
francoske prekomorske družbe

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

oblast. potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani. Dunajska cesta 18

v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti znane
gostilne pri „Figovcu“. 4 25—20

HOTEL „ILIRIJA“

69—64

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, mo-
derno urejena kavarna z dvema najnovej-
šima biljardoma ameriškega sistema, lepo,
nanovo urejene sobe za prenočevanje. —
Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša
štajerska naravna vina, pristni dolenj-
ski cviček iz Gadove peči, kakor tudi
priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna
kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Naznanilo.

Podpisani se usoja naznanjati p. n. slavnemu občinstvu, da je otvoril
dne 15. januarja t. l. svojo

urarsko obrt

na Savi pri Markotu.

Priporočajo se zlasti **popravila**. Ure **budilke** se popravljajo po 1 K 10 h,
žepne ure po 2 K in ceneje. **Večja popravila** se zaračunijo po najnižjih
cenah. Vsa popravila se izvršijo pod jamstvom ali garancijo in se vsako
naročilo izvrši **natanko in točno**. Cene za popravila so kljub veliki draginji
brez konkurence.

Istotako se popravljajo tudi šivalni stroji točno in ceno.

Priporočujoč se vsem starim in novim naročnikom, bilježim

z odličnim spoštovanjem

14 —19

Otokar Jedlička.

Ludovik Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach na Koroškem)

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušk** za
love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. Tudi **predeluje** stare samokresnice, vspre-
jema vsakovrstna **popravila**, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od
mene preizkušene. 204 52—34

Ilustrovani ceniki zastoj.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

v Radovljici št. 41

priporoča cenjenemu občinstvu
svojo delavnico v izdelovanje
vsakovrstnih oblek za gospode,
uradniških uniform, salonskih
in turistovskih oblek ter ogri-
njala, katera so vedno v za-
logi. **Bogata zaloga angleškega,**
rancoskega in brnskega sukna. Naročila
se izvršujejo po **najnovejšem kroju**, točno
in poceni ter se sprejemajo tudi **popravila**.
Za najboljšo postrežbo glede mere in za
vestno dovršenje prevzetih del se jamči.
Specijalist v izdelovanju frakov in sa-
lonskih oblek. Večletno izvrševanje obrti v
zadovoljstvo svojih odjemalcev ter vedno od
raznih oddaljenih krajev dohajajoča naročila,
so dokaz za strokovnjsko izpeljavo v kro-
jaško obrt spadajočih del. 134-45

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je
posrečilo, iznajti najboljše sredstvo za rast brk, brade in las, proti
izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje
in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako
drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam
mnogo priznanje in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K
60 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

10 20—20

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu šte. 67 v Slavoniji.

Najbolje je najceneje.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Ko., akc. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

Zaloga olja, šivank in posameznih delov.

Nad 5000 filijalk po vsem svetu.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je
posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju **KAPILOR**
šte. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranjuje
prhljaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga
vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanje. Stane poštne prosto
na vsako pošto lonček 3 L 60 h, 2 lončka 5 K.

Naroča naj se samo od mene pod naslovom

10 20—20

PETER JURISIČ

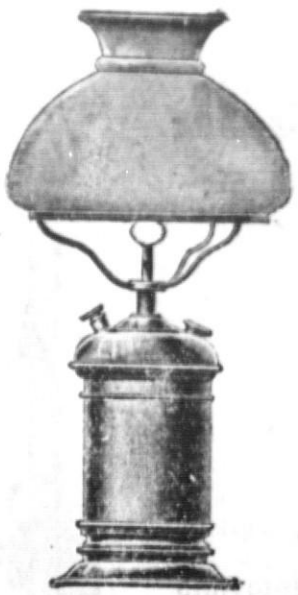
lekarnar v Pakracu šte. 67 v Slavoniji.

Novo!

Acetylen-svetilke

Novo!

paten-
tirane

≡ v 30. oblikah ≡
izdelane

iz močne kovine,
fino ponikljane.
Luč je krasna in
polovico cenejša
kot petrolejska.

Priporoča se go-
stilničarjem, obrt-
nikom in sploh vsa-
komur. 179 26-13

Kdor si hoče pri-
hraniti oči, naj kupi

Acetylen-svetilko

Dobi se samo pri:

A. J. Ivanc-u

Ljubljana, Rožne ulice, št. 8.

Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

St. 502. Nikelnasta anker-
remontoar-Roskopf, trpežno
kolesje, gld. 2'45, enaka iz
pravega srebra gld. 3'95,
ista z dvojnatim tršim sre-
brnim močnim pokrovom
gl. 6'50 in naprej.

priporoča svojo izborno zalogo najfi-
nejših natančnih švicarskih ur, kakor
najbolj slovečih znamk Šafhausen, O-
mega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-
ki, verižice, uhani, prstani, obeski
i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih
cenah. — Dokaz, da je moje blago
zares fino in ceno, je to, da ga raz-
pošiljam po celem svetu in imam od-
jemalce tudi urarje in zlatarje glav-
nih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštne
prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

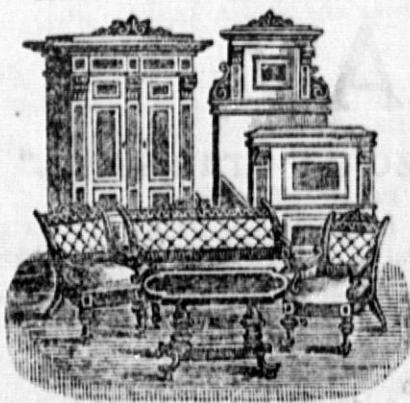
St. 505. Prava srebrna cilin-
der-remontoar, trpežno ko-
lesje in močni pokrovi, gld.
4'85, ista z dobrim anker-
kolesjem gld. 5'95 in naprej.

6-22

Ljubljana (Kolizej) R. Lang Marije Terezije cesta

19 26-22 Zalagatelj društva

c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga po-
hištva vsake vrste
v vseh cenah. Ogle-
dala, slike v vseh
velikostih.

Popolna oprava za
vile. Specijaliteta:
Gostilniški stoli.

Modroci iz žilna-
tega omrežja, afri-
čanske trave ali
žime, prve vrste
vedno v zalogi.

Za spalno sobo od
180 gld. naprej.
Divan z okraski.

Oprave za jedilne
sobe, salone, pred-
sobe, cele garniture.

Specijaliteta v ne-
vestnih balah. Ve-
liki prostori, pri-
tično in v l. nad-
stropju.

Pohištvo iz železa,
otroška postelja in
vozički po vsaki
ceni.

Čudovito poceni za
hotele, vile in za
letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja,
nočna omarica, o-
mivalna miza, obe-
šalnik, miza, sten-
sko ogledalo.

Zobotehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali
brez nebne plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje
VRAVNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJ-
NOVEJŠIH METODAH.

PLOMBE v ZLATU, PORCELANU, AMALGAMU in CEMENTU
kakor tudi vse ZOBOZDRAVNIŠKE OPERACIJE izvršuje
tu SPECIJALIST.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Rezervna zaklada: K 66.277.

Denarni promet v l. 1905: K 3.216.500.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da
bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/4 %, na menice pa po 6 %. — Eskomptirajo se
tudi trgovske menice.

Urduje se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do
6. ure popoldne, izvezemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-44

'Gorenjca'

prodaja

po 10 vin. v

Kranju g. Karel
Florian, knjigo-
tržec.

Škofji Loki g. M.
Žigon, trafika, gl.
trg;

Trzin g. J. Aha-
čič, trgovec;

Radovljici g. Oton
Homan, glavna
trafika;

Bledu g. Iv. Pret-
nar, trgovec;

Jesenicah g. Jakob
Mesar, gostilni-
čar in posestnik;

Hrušici g. Štefan
Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici
g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija
Ažman, trafika;

Ljubljani gđc. Je-
rica Dolenc, Pre-
šernove ul. št. 52,
in trafika v Se-
lenburgovih ul.,
št. 6.

'Triglav', hotelska družba na Kranjskem.

OKLIC.

U modernem življenju zavzema tujski promet v narodnogospodarskem oziru znatno mesto kot važen pridobitni vir domačega prebivalstva. Opozorjena po vspehih tujkega prometa v drugih državah, je tudi naša vlada izpoznala važnost tega vira za narodno blagostanje ter delala na to, da so se ustanovile po posameznih kronovinah deželne zveze za tujski promet, ki imajo namen, skrbeti za privabitev tujcev in pospeševati naprave, ki so s tujkim prometom v zvezi. Tudi na Kranjskem obstoji taka deželna zveza in c. kr. železniško ministrtstvo jo podpira z znatnimi denarnimi doneski in ji pojde zlasti pri gradbi hotelov čim najbolj na roko.

V interesu naše domače narodnogospodarske politike je, da se toku časa ne ustavljamo, ampak si sami zagotovimo pridobitne vire tujkega prometa, s tem pa tudi povzdignemo ugled naše domovine.

Prizadevanju kranjske deželne zveze za tujski promet ter mnogih rodoljubov in faktorjev se je posrečilo, da se je pridobila jako ugodna prilika za hotelsko podjetje na Bohinjski Bistrici kot centrali bodočega tujkega prometa na Gorenjskem s tem, da se je kupilo od železniškega ministrtstva velik hotel z gospodarskimi poslopji in krasne stavbe stavbnega podjetnika Ceconija, ki so med gradnjo železnice služile kot stanovanja in pisarne gradbenega vodstva in uradništva. Ti objekti so dvonadstropni z nad 60 krasnimi sobami in pritliklinami in so se kupili za tretjino napravnih stroškov. Vsak previden finančnik mora iz tega izprevideti, da je tukaj dana jako cena in solidna podlaga za hotelsko podjetje, kajti ko bi se hotelo ta poslopja zidati nanovo, bi stalo to trikrat več, ne glede na vrednost sveta, katerega je okrog 8000 kvadratnih metrov in kateremu se bo z naraščanjem tujkega prometa cena vedno višala.

To srečno naključje je vzbudilo misel, da se s temi objekti osnuje hotelsko podjetje ter ustanovi hotelsko društvo pod imenom

„TRIGLAV,

hotelska družba z omejeno zavezo na Kranjskem.“

Ta nova oblika družbe v zmislu zakona z dne 6. marca 1906 d. z. 58 je jako prikladna za taka podjetja, ker se glasijo deleži na ime in je vsled stalnosti družabnikov zajamčeno solidno posloводство. Udeležba pri taki družbi se torej lahko smatra nele kot pospeševanje domačih interesov, ampak tudi kot premišljeno in varno nalaganje kapitala, kar je tudi naš namen.

S tem ne bo torej osnovano samo lepo podjetje v najkрасnejšem delu naše domovine, ampak obenem podjetje, ki mora deležnikom donosati korist.

Ako vabimo torej k udeležbi, smo si svesti, da obenem priporočamo dobro in solidno podjetje.

Imenovana že kupljena poslopja leže v najposrednejši bližini kolodvora na Bohinjski Bistrici. Vsled direktne zveze s Trstom, Gorico in Dunajem računajo lahko naši hoteli na obilen obisk tujcev, tembolj ker je Bohinjska Bistrica izhodišče za najlepše ture v Julijskih Alpah. Ker se za bodoča leta, kolikor nam je znano, ne nameravajo zidati drugi hoteli, upamo na močen obisk.

Bivše poslopje železniškega ministrtstva se bo porabilo za moderen hotel z restavracijo in sobami za tujce, bivši Ceconijevi vili pa kot stanovanja za letovisčarje, ki bodo imeli hrano v hotelu, da se restavracija bolje izplača.

Ker je bohinjsko jezero vsled veleromantične divjekrasne lege in okolice z zdravim planinskim zrakom daleč naokrog skoro nedosežno, se bo tujski promet kaj naglo nagibal tudi k jezeru. Ob jezeru je le en hotel, ki je last verskega zaklada, zato bi bila najlepša prilika, da se tudi tam zgradi hotel. V ta namen smo si tudi že osigurali s predkupnimi pogodbami najlepša zemljišča, ki so prikladna za gradnjo vil in hotelov. Gradba in projektovanje hotela ob jezeru se bo pa prepustilo sklepu družbe, katero hočemo ustanoviti in ki bo morala to napravo financijelno in tehnično natanko presoditi, da bo izključena vsaka dvomljivost. Upamo tudi, da se morda dobi za zgradbo tega hotela garancijski fond potom oficijelnih podpor dežele, mesta Ljubljane in drugih korporacij, da se s tem paralizujejo večji gradbeni stroški.

S tem upamo, da smo dovolj jasno označili svojo skrajno previdnost, da bi stalo celo podjetje na gotovi in solidni podlagi.

Ustanovitev družbe je nujna zadeva, kajti hotel kakor tudi stanovanja v kupljenih poslopih se že urejajo in pre-skrbujejo z vsem potrebnim, da se s 1. julijem t. l. lahko popolni obrat prične.

Hotelska družba Triglav se ustanovi najprej z osnovno glavnico 300.000 K, ki se bo osnovala iz deležev pristopivših družabnikov. Najmanjši delež v zmislu zakona znaša 500 K, dalje se so določili deleži po 1000 K, 5000 K in 10.000 K. Pri podpisu in pristopu k družbi je plačati najmanj eno četrtino, odnosno pri deležih s 500 K najmanj polovico deleža, drugo četrtino 14 dni kasneje in ostanek tekom 6 mesecev. Vplača se pa tudi lahko takoj cel delež, kar je tembolj priporočati, da se pri banki vzeto posojilo poprej plača in tako prihrani drago obrestovanje. Pri tej priliki omenimo, da sme posamezna oseba vzeti le po en delež v gori omenjenih zneskih. Po sebi je umevno, da postane družabnik po višini svojega deleža deležen tudi čistega dobička.

Iz navedenega je razvidno, da nam je predvsem ležeče na tem, da z osnovno glavnico otvorimo že to sezono obrat hotelskega podjetja na Bohinjski Bistrici. Izvedba ostalih točk načrta, zlasti zgradba hotela ob Bohinjskem jezeru, je pridržana občenemu zboru, oziroma odboru snujoče se družbe, ki se bo z novim oklicem obrnil na širše sloje občinstva, kajti za zvišanje glavnice je že v pravih skrbjeno. Na to se bo tudi skoro moralo misliti, kajti zgradbo hotela ob jezeru želi vse prebivalstvo Gorenjske in je tudi naša rodoljubna dolžnost, da v tem planinskem rajju, ki sta ga opevala Prešeren v «Krstu pri Savici» in Baumbach v «Zlatorogu, ustanovimo gostoljubno zavetišče vsem častilcem in prijateljem naše krasne narave.

Pojasnila dajejo, pristopne izjave in denar sprejemajo naslednji gospodje, oziroma zavodi:

na Bohinjski Bistrici župnik I. Piber,
v Celju dr. V. Kukovec, odv. kandidat,
v Celovcu dr. Janko Brejc, odvetnik,
v Gorici dr. Drag. Treo, odvetnik.

v Ljubljani Ljubljanska kreditna banka,
župan Ivan Hribar in primarij dr. V.
Gregorčič,
v Mariboru odvetnik dr. Fr. Rosina,

v Novem mestu dr. J. Schegula, odv.
v Radovljici odvetnik dr. J. Vilfan,
v Trstu Jadranska banka in odvetnik
dr. M. Pretnar.

V LJUBLJANI, meseca maja 1907.

Za pripravljalni odbor:

Bernard Andoljšek, nadučitelj v Litiji, Ivan Berbuč, profesor in deželni odbornik v Gorici, Ivan Berlic, župnik v Boh. Srednji vasi, dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu, Fran Fajdiga, posestnik v Sodražici, dr. A. Gregorčič, profesor bogoslovja in deželni poslanec v Gorici, Kornelij Gorup, vitez Slavinjski, veletržec v Trstu, Ivan Gorup, veleposestnik in dež. poslanec na Opčinah, dr. V. Gregorčič, primarij v Ljubljani, dr. G. Gregorin, odvetnik v Trstu, I. Hribar, župan in dež. poslanec v Ljubljani, Aleks. Hudovernik, c. kr. notar v Ljubljani, F. Jurca, veletržec v Postojni, dr. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuj, Franc Knaiflič, posestnik v Smartnem pri Litiji, I. Knez, veletržec v Ljubljani, Fr. Kollmann, veletržec v Ljubljani, dr. Val. Krisper, odvetnik v Ljubljani, dr. Vekoslav Kukovec, odvet. kandidat v Celju, dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, Vinko Majdič, veletržec v Kranju, Ivan Piber, župnik na Bohinjski Bistrici, Josip Pogačnik, posestnik in dež. poslanec v Podnartu, Karol Pollak star., tovarnar v Ljubljani, dr. Matej Pretnar, odvetnik v Trstu, dr. Franc Rosina, odvetnik v Mariboru, dr. Otokar Ribar, odvetnik in deželni poslanec v Trstu, dr. Josip Sernec, odvetnik in deželni poslanec v Celju, dr. Ivan Tavčar, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, dr. Fran Tomišek, odvetnik v Ljubljani, dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici, dr. Karel Triller, odvetnik v Ljubljani, Ubald pl. Trnkóczy, lekarnar in predsednik kranjske deželne zveze za pospeševanje tujkega prometa v Ljubljani, dr. Janko Vilfan, odvetnik in župan v Radovljici.

Pripomba. Kot pisarna nove družbe posluje urad «Deželne zveze za tujski promet na Kranjskem» v Ljubljani, hotel Lloyd, kjer se dobe vsa pojasnila in tudi potrebne tiskovine. Slike nakupljenih poslopij se lahko ogledajo v tej pisarni ali pa pri gg. zaupnikih.